

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ
စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန

အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ် ၂၁၉ / ၂၀၁၉
၁၃၈၁ ခုနှစ်၊ ဝါဆိုလဆန်း ၁၄ ရက်
(၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁၅ ရက်)

စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာနသည် ဆည်မြောင်းဥပဒေ ပုဒ်မ ၅၆၊ ပုဒ်မခွဲ(က)အရ အပ်နှင်းသော လုပ်ပိုင်ခွင့်ကိုကျင့်သုံး၍ ပြည်ထောင်စုအစိုးရ အဖွဲ့ ၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် အောက်ပါနည်းဥပဒေများကို ထုတ်ပြန်လိုက်သည်။

အခန်း (၁)

အမည်နှင့်အဓိပ္ပာယ်ဖော်ပြချက်

၁။ ဤနည်းဥပဒေများကို ဆည်မြောင်းနည်းဥပဒေများဟု ခေါ်တွင်စေရမည်။

၂။ ဤနည်းဥပဒေများတွင်ပါရှိသော စကားရပ်များသည် ဆည်မြောင်းဥပဒေတွင် ပါရှိသည့် အတိုင်း အဓိပ္ပာယ်သက်ရောက်စေရမည်။ ထို့ပြင် အောက်ပါစကားရပ်များသည် ဖော်ပြပါ အတိုင်း အဓိပ္ပာယ်သက်ရောက်စေရမည် -

- (က) ဥပဒေ ဆိုသည်မှာ ဆည်မြောင်းဥပဒေကိုဆိုသည်။
- (ခ) မြောင်းပေါင် ဆိုသည်မှာ တူးမြောင်း၊ ရေသွင်းမြောင်း၊ ရေလွှဲမြောင်း၊ ရေနုတ်မြောင်းတို့၏ ဘေးနှစ်ဖက်ရှိဘောင်များကိုဆိုသည်။ ယင်းစကားရပ်တွင် ရေဘေးကာကွယ်ရေး တာပေါင်များလည်းပါဝင်သည်။
- (ဂ) ရေပေးမြောင်း ဆိုသည်မှာ ဆည်ရေအသုံးပြုမည့်လုပ်ငန်းများသို့ ရေရောက်ရှိစေရန် သယ်ဆောင်ပေးသည့် ရေမြောင်းကိုဆိုသည်။
- (ဃ) မြောင်းမကြီး ဆိုသည်မှာ ရေလှောင်တံ သို့မဟုတ် ရေလွှဲဆည် သို့မဟုတ် မြစ်ရေတင်လုပ်ငန်းဖြင့် ရေကိုတိုက်ရိုက်ရယူပြီး ရေစီးပမာဏအများဆုံး သယ်ယူစီးဆင်းနိုင်သော အကြီးဆုံးရေပေးမြောင်းကိုဆိုသည်။

- (င) မြောင်းမခွဲ ဆိုသည်မှာ မြောင်းမကြီးမှ ခွဲထွက်၍ ရေကိုရယူပြီး မြောင်းမကြီး ရေစီးပမာဏအောက် လျော့နည်းသော ရေပေးမြောင်းကိုဆိုသည်။
- (စ) လက်တံမြောင်း ဆိုသည်မှာ မြောင်းမကြီး သို့မဟုတ် မြောင်းမခွဲမှ ခွဲထွက်၍ ရေကို ရယူပြီး မြောင်းမခွဲရေစီးနှုန်း ပမာဏအောက် လျော့နည်းသော ရေပေးမြောင်းကို ဆိုသည်။
- (ဆ) လက်တံခွဲမြောင်း ဆိုသည်မှာ လက်တံမြောင်းမှ ခွဲထွက်၍ ရေကိုရယူပေးဝေသော ရေပေးမြောင်းကိုဆိုသည်။
- (ဇ) ရေပေးပြွန်ဆိုသည်မှာ ရေပေးမြောင်းတစ်ခုခုမှ ဆည်ရေကိုထုတ်ယူသုံးစွဲရန် အတွက် တပ်ဆင်ထားသည့် ရေပြွန်ကိုဆိုသည်။
- (ဈ) ဆည်ရေ ဆိုသည်မှာ ဆည်မြောင်း သို့မဟုတ် လယ်ကြားမြောင်းတို့မှပေးဝေသော ရေကို ဆိုသည်။
- (ည) တောင်သူများစိုက်ပျိုးရေးရယူသုံးစွဲရေးအဖွဲ့ ဆိုသည်မှာ မြောင်းမခွဲ၊ လက်တံ မြောင်း၊ လက်တံခွဲမြောင်း နှင့် ရေပေးပြွန်များအလိုက် တောင်သူများ စိုက်ပျိုးရေး ရယူသုံးစွဲရေးအဖွဲ့ငယ်များကို စုပေါင်းဖွဲ့စည်းထားသည့်အဖွဲ့ကို ဆိုသည်။
- (ဋ) တောင်သူများ စိုက်ပျိုးရေး ရယူသုံးစွဲရေး အဖွဲ့ငယ် ဆိုသည်မှာ လယ်ကြားမြောင်း တစ်ခုချင်းအလိုက် ဆည်ရေအသုံးပြုသူ တောင်သူများအားလုံးဖြင့် ဖွဲ့စည်းထား သည့် အဖွဲ့ကိုဆိုသည်။
- (ဌ) ရေတင်လုပ်ငန်းနှင့် မြေအောက်ရေလုပ်ငန်း ဆိုသည်မှာ စွမ်းအင် တစ်မျိုးမျိုး ကို အသုံးပြု၍ဖြစ်စေ၊ မြေအနိမ့်အမြင့်သဘာဝအလျောက်ဖြစ်စေ၊ အလိုအလျောက် ဖြစ်စေ မြေပေါ်ရေနှင့် မြေအောက်ရေများကို ရယူအသုံးပြုသော လုပ်ငန်းကို ဆိုသည်။

အခန်း (၂)

ဆည်မြောင်းတည်ဆောက်ခြင်း

၃။ ဝန်ကြီးဌာနသည် အောက်ပါ ဆည်မြောင်းတည်ဆောက်ခြင်း လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ပါက ဥပဒေပုဒ်မ ၄ အရ အမိန့်ကြော်ငြာစာထုတ်ပြန်ရမည် -

- (က) ရေပေးဝေရန်နှင့် ရေသိုလှောင်ရန်အတွက် ဆည်မြောင်းနှင့် ဆက်စပ် အဆောက်အအုံများ တည်ဆောက်ခြင်းလုပ်ငန်း၊
- (ခ) ရေကြီး၊ရေနစ်၊ရေနက်ကွင်းများအတွက် ရေနုတ်မြောင်းများတူးဖော်ခြင်းလုပ်ငန်း၊
- (ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးအတွက် ရေချိုသိုလှောင်နိုင်ရန် ရေငန်တားတံမံ ၊ ရေဘေး ကာကွယ်ရေးတာဝန်နှင့် ရေတံခါးတည်ဆောက်ခြင်းလုပ်ငန်း။

၄။ ဝန်ကြီးဌာနက အမိန့်ကြော်ငြာစာထုတ်ပြန်သည့်နေ့မှစ၍ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် ဆည်မြောင်းအရာရှိ သို့မဟုတ် ယင်းကတာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသော ဦးစီးဌာနက အရာရှိသည် -

- (က) ကြိုတင်စူးစမ်းလေ့လာတိုင်းတာခြင်း လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရာတွင် အောက်ပါ လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ရမည်-
 - (၁) လုပ်ငန်းတည်နေရာကို အနီးစပ်ဆုံး ၁ လက်မ = ၁ မိုင် မြေပုံပေါ်တွင် ဖော်ပြ၍ စူးစမ်းလေ့လာခြင်း၊
 - (၂) မိုးလေဝသနှင့်ဇေယဇာဆိုင်ရာအချက်အလက်များခန့်မှန်းတွက်ချက်ခြင်း၊
 - (၃) မြေပြင်တိုင်းတာမှုလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ခြင်း၊
 - (၄) သီးနှံဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ ၊ စိုက်ပျိုးရေး လိုအပ်မှု နှင့် ကျေးရွာ သောက်သုံးရေ လိုအပ်မှုများလေ့လာခြင်း။
- (ခ) အထက်အပိုဒ် (က) ပါ ကြိုတင်စူးစမ်းလေ့လာခြင်းလုပ်ငန်းများမှ ရရှိသော အချက်အလက်များအရ အကြံပြုစံမ်းအစီရင်ခံစာကိုရေးဆွဲပြီး စတင်ဆောင်ရွက်သည့်နေ့မှစ၍ ရက်ပေါင်း ၉၀ အတွင်း ဦးစီးဌာနသို့ တင်ပြရမည်။

- (ဂ) အကြိုဖြစ်မြောက်နိုင်စွမ်းအစီရင်ခံစာအရ ဆည်မြောင်းတည်ဆောက်ခြင်း လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်သည့် အခြေအနေရှိပါက ဥပဒေပုဒ်မ ၅၊ ပုဒ်မခွဲ (က) ပါ ဆည်မြောင်းတည်ဆောက်မည့် နယ်နိမိတ်လျာထားခြင်းလုပ်ငန်းကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် ဖြစ်မြောက်နိုင်စွမ်း အစီရင်ခံစာကို ဦးစီးဌာနသို့ တင်ပြနိုင်ရန် အောက်ပါလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ရမည်-
 - (၁) တောင်သူလယ်သမားများနှင့် သက်ဆိုင်သော စိုက်ပျိုးသီးနှံနှင့် လက်ရှိ စိုက်ဧကများစသည့် အချက်အလက်များစုဆောင်းခြင်း၊
 - (၂) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဂေဟစနစ်နှင့် လူမှုစီးပွားဆိုင်ရာ ထိခိုက်မှု ရှိ မရှိ လေ့လာဆန်းစစ်ခြင်း၊
 - (၃) စီးပွားရေးတွက်ခြေကိုက်မှုဆိုင်ရာ လေ့လာဆန်းစစ်ခြင်း၊
 - (၄) ဇလဗေဒ နှင့် ဘူမိဗေဒဆိုင်ရာ စူးစမ်းလေ့လာခြင်း နှင့် မြေပြင်အသေးစိတ်တိုင်းတာခြင်းလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ခြင်း၊
 - (၅) မြေဆီလွှာစမ်းသပ်မှုများဆောင်ရွက်ခြင်း၊
 - (၆) ရေပေးဝေနိုင်မှုနှင့် မြေဆီလွှာအမျိုးအစားအခြေအနေပေါ် မူတည်၍ သီးနှံပုံစံများရေးဆွဲခြင်း။

၅။ ဦးစီးဌာနသည် သက်ဆိုင်ရာ ဆည်မြောင်းအရာရှိက တင်ပြလာသော ဖြစ်မြောက်နိုင်စွမ်းအစီရင်ခံစာကို သုံးသပ်ချက်နှင့်အတူ ဝန်ကြီးဌာနသို့ ဆက်လက်တင်ပြရမည်။

၆။ ဝန်ကြီးဌာနသည် ဦးစီးဌာနက တင်ပြလာချက်အပေါ်စိစစ်၍ ဆည်မြောင်း တည်ဆောက်ခြင်း လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရန်သင့်တော်သည်ဟု ထင်မြင်ယူဆပါက လိုအပ်သည့် မြေသိမ်းဆည်းခြင်းလုပ်ငန်းကို ဥပဒေပုဒ်မ ၅၊ ပုဒ်မခွဲ (ခ) အရ တည်ဆဲ ဥပဒေများနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ရမည်။

၇။ ဆည်မြောင်းတည်ဆောက်ခြင်း လုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရာတွင် မြေယာသိမ်းယူခြင်းကြောင့် ပေါ်ပေါက်လာသော ဆက်စပ်သည့် ပျက်စီးဆုံးရှုံး နစ်နာသူသည် ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးထံ တည်ဆဲဥပဒေများနှင့်အညီ လျော်ကြေးကို တောင်းခံနိုင်သည်။

- ၈။ (က) ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးသည် လျော်ကြေး သတ်မှတ်ချက်ကို သက်ဆိုင်ရာ လျော်ကြေးတောင်းခံသူထံ အကြောင်းကြားပြီး မိတ္တူတစ်စောင်ကို ဆည်မြောင်းနှင့်ရေအသုံးချမှုစီမံခန့်ခွဲရေးဦးစီးဌာနသို့ ပေးပို့ရမည်။
- (ခ) ဦးစီးဌာနသည် နည်းဥပဒေခွဲ(က) အရ ပေးပို့သည့် အကြောင်းကြားစာကို လက်ခံရရှိသည့်နေ့မှ ၁၄ရက် အတွင်း လျော်ကြေး တောင်းခံသူက အယူခံဝင်ရောက်ခြင်း ရှိ မရှိ စောင့်ဆိုင်းရမည်။

- (ဂ) သတ်မှတ်ကာလကုန်ဆုံးချိန်အထိ လျော်ကြေးတောင်းခံသူက အယူခံဝင်ရောက်ခြင်း မရှိ လျှင်ဖြစ်စေ၊ အယူခံဝင်ရောက်သည့်အပေါ် တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရ သို့မဟုတ် ပြည်နယ် အစိုးရအဖွဲ့ သို့မဟုတ် နေပြည်တော်ကောင်စီက အတည်ပြုသည့် လျော်ကြေးငွေကို အကြောင်းကြားခဲ့လျှင် ဖြစ်စေ လျော်ကြေးငွေ ပေးချေနိုင်ရန် ဦးစီးဌာန သည် သက်ဆိုင်ရာ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်အလိုက် ရေးဆွဲသည့် ဘဏ္ဍာငွေ အရအသုံး ခန့်မှန်းခြေ ငွေစာရင်းတွင် ထည့်သွင်းလျာထားတောင်းခံနိုင်ရန် ဝန်ကြီးဌာနသို့ တင်ပြရမည်။
- (ဃ) ဝန်ကြီးဌာနက အနီးဆုံးဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် ခွဲဝေချထားသည့် လျော်ကြေးငွေများကို ဘဏ္ဍာငွေရရှိသည့်အချိန်မှ ရက်ပေါင်း ၆၀ အတွင်း လျော်ကြေးတောင်းခံသူထံ ပေးရ မည်။

၉။ လျော်ကြေးပေးသည့် ကိစ္စရပ်များ ပြီးပြတ်သည့်အခါ ခရိုင်ဆည်မြောင်းအရာရှိ သည် ဆည်မြောင်း နယ်နိမိတ်သတ်မှတ်ကျောက်တိုင်များစိုက်ထူ၍ ဆည်မြောင်းတည်ဆောက်ခြင်း လုပ်ငန်းများကို စတင်ဆောင်ရွက်ရမည်။

အခန်း (၃)

ဆည်မြောင်းများပြုပြင်ထိန်းသိမ်းခြင်း

၁၀။ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ဆည်မြောင်းအရာရှိ၊ ခရိုင်ဆည်မြောင်းအရာရှိနှင့် မြို့နယ် ဆည်မြောင်းအရာရှိတို့က တည်ဆောက်ပြီးစီးသောဆည်မြောင်းလုပ်ငန်း တစ်ခုချင်း အလိုက် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းခြင်းလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရန် နယ်နိမိတ် သတ်မှတ်ချက် တင်ပြလာ သည့်အခါ ဦးစီးဌာနသည် ဆည်မြောင်းနယ်နိမိတ်သတ်မှတ် ခြင်း ကို ပုံစံ - ၁ ဖြင့် အမိန့် ကြော်ငြာစာထုတ်ပြန်ရမည်။

၁၁။ တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသော တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ဆည်မြောင်း အရာရှိ၊ ခရိုင်ဆည်မြောင်းအရာရှိနှင့် မြို့နယ်ဆည်မြောင်းအရာရှိတို့သည် မိမိတို့အုပ်ချုပ်မှုအောက်ရှိ ရေလှောင်တံနှင့် ဆက်စပ်အဆောက်အအုံများ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍-

- (က) ပုံမှန်ထိန်းသိမ်းခြင်းနှင့် အရေးပေါ်လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရေး အတွက် ရေလှောင်တံအဝင်လမ်း၊ အထွက်လမ်းများကို ပုံမှန်ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရမည်။
- (ခ) ရေလှောင်တံ၏ အပြင်ဘက်ဆင်ခြေလျောနှင့် အောက်ခြေမှအနည်းဆုံးပေ ၁၀၀ ခန့်အထိ မြက်ချိုရှင်းလင်းခြင်းလုပ်ငန်းပုံမှန်ဆောင်ရွက်ရမည်။
- (ဂ) ရေလှောင်တံထိပ်နှင့် ဆင်ခြင်လျောဘေးများရှိ ရေမြောင်းငယ်များပိတ်ဆို့မှု မရှိစေ ရန် ရှင်းလင်းဆောင်ရွက်ရမည်။

- (ဃ) ရေလှောင်တံခံ နှင့် ဆက်စပ် တည်ဆောက်ထားသော ကုန်းကြောတံခံထိပ် မျက်နှာပြင် နိမ့်ကျနေပါက ရေကျော်၍ ကျိုးပေါက်ပျက်စီးမှု ဖြစ်နိုင်သဖြင့် နိမ့်ကျနေခြင်း ရှိ မရှိ အထူး စစ်ဆေးရမည်။
- (င) ရေလှောင်တံခံ၏ ရေဝေရေလဲဧရိယာအတွင်း သစ်၊ ဝါးများ တရားမဝင် ထုတ်ယူ သယ်ဆောင်မှုကြောင့် တံခံကိုယ်ထည်ထိခိုက်ပျက်စီးနိုင်သဖြင့် အထူးတားမြစ်ရ မည်။
- (စ) ရေထိန်းမျှော်စင်ရှိ ရေထုတ်ပိုက် သို့မဟုတ် ရေထုတ်ဥမင်တွင် သစ်တုံး၊ မြက်ချုံ များ ပိတ်ဆို့မှုမရှိစေရန် ပုံမှန်စောင့်ကြည့် ၍ ပိတ်ဆို့မှုရှိပါက ချက်ချင်းဖယ်ရှား ရမည်။
- (ဆ) ရေထိန်းမျှော်စင်တွင် ဒဏ်ခံဖိအားသက်ရောက်မှုမရှိစေရန် ရေဘား သို့မဟုတ် ရေထိန်းတံခါးဖွင့်ထား၍ ကန်ရေပြင်နှင့်အညီ ရေသွင်းထားရမည်။
- (ဇ) ရေသွင်း၊ ရေထုတ်၊ ရေတံခါးအဖွင့်၊ အပိတ်လုပ်ငန်းများ မှားယွင်း၊ လွဲချော်မှု မရှိ စေရန်အတွက်အကြံရှိသည့် ဝန်ထမ်းများကို ရွေးချယ်တာဝန်ပေးရမည်။
- (ဈ) ရေထိန်းမျှော်စင်ရှိ ရေသွင်း၊ ရေထုတ်တံခါးများ ချောဆီထည့်ခြင်း၊ ရေတံခါးရွက်များ လွယ်ကူစွာဖွင့်နိုင်ပိတ်နိုင်ခြင်း ရှိ မရှိ ကြိုတင်စစ်ဆေးခြင်း၊ လိုအပ်ပါက ရေသွင်း ရေထုတ်တံခါးများနှင့် ရေတံခါးရွက်များတို့ကို ပြုပြင်ခြင်း ဆောင်ရွက်ရမည်။ အဆိုပါ ရေတံခါးအဖွင့်၊ အပိတ်လုပ်ငန်းများတွင် လျှပ်စစ်ဓါတ်အားသုံးစနစ်များ ပါဝင်ပါက လျှပ်စစ်ဂျန်နရေတာနှင့် ဘက်ထရီများ၊ စက်သုံးဆီ အဆင်သင့် ရှိ မရှိ စစ်ဆေးခြင်း၊ မရှိပါက အဆင်သင့်ရှိနေစေရန် ဆောင်ရွက်ရမည်။
- (ည) ရေလှောင်တံခံထိပ်မျက်နှာပြင်အစဉ်အမြဲညီအောင် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန် နှင့် ဦးစီးဌာန မှ လုပ်ငန်းစစ်ဆေးသော မော်တော်ယာဉ်ငယ်မှအပ အခြားယာဉ်များ ဖြတ်သန်း ခြင်းကို စိစစ်ကြပ်မတ်ထိန်းသိမ်းရမည်။
- (ဋ) ရေပိုလွှဲ၏ ရေဝင်လမ်းကြောင်းနှင့် ရေဆင်းလမ်းကြောင်းတစ်လျှောက် သစ်ပင်၊ သစ်တုံး၊ ဝါး၊ မြက်ချုံ စသည် များကြောင့် ရေစီးရေလာပိတ်ဆို့မှုမရှိစေရန် ပုံမှန် စောင့်ကြည့်ခြင်း၊ ရေစီးရေလာပိတ်ဆို့မှုရှိပါက ဖယ်ရှားခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ရ မည်။
- (ဌ) ရေပိုလွှဲမှ ထွက်လာသောရေများကြောင့် ရေပိုလွှဲအောက်ခြေကွန်ကရစ် ကြမ်းခင်း များကျိုးပေါက်ပျက်စီးခြင်း ရှိ မရှိ စစ်ဆေးရမည်။ ရှိပါက ပြုပြင်ခြင်း လုပ်ငန်းကိုဆောင်ရွက်ရမည်။

- (၃) ရေလှောင်တံတွင် ခြဲတောင်ပို့များ၊ ကြွက်တွင်းများနှင့် ထူးပေါက်များ ရှိ မရှိ စစ်ဆေးရမည်။ ရှိပါက ချက်ချင်းပြုပြင်ရမည်။
- (ဗ) မြစ်ရေတိုး၍ ရေလှောင်တံမြေမြင့်နေသည့်အခါ ရေလှောင်တံ၏ ဆင်ခြေလျှော နှင့် အောက်ခြေမှ ရေစိမ့်ယိုခြင်း ရှိ မရှိ စစ်ဆေးရမည်။ တွေ့ရှိပါက ချက်ချင်း အရေးပေါ်ပြုပြင်ရမည်။
- (ဏ) တံများ ဘေးကင်းလုံခြုံမှုကို မျက်မြင်အရ စောင့်ကြည့်သည့် ရေလှောင်တံ စစ်ဆေးမှု အစီရင်ခံစာ (Dam Surveillance Report) ပါ စစ်ဆေးရမည့် လုပ်ငန်းစဉ်များအတိုင်း ပုံမှန်ကြပ်မတ်စစ်ဆေး၍ ဦးစီးဌာနသို့ တင်ပြရမည်။

၁၂။ တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသော တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ဆည်မြောင်း အရာရှိ၊ ခရိုင်ဆည်မြောင်းအရာရှိနှင့် မြို့နယ်ဆည်မြောင်း အရာရှိတို့သည် မိမိတို့အုပ်ချုပ်မှုအောက်ရှိ ရေလွှဲဆည်နှင့် ဆက်စပ်အဆောက်အအုံများ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ -

- (က) မိုးရာသီကုန်ဆုံးပါက ရေလွှဲဆည် အောက်ပိုင်းကြမ်းခင်းများ ရေတိုက်စားမှု ရှိ မရှိ တိုင်းတာစစ်ဆေးရမည်။
- (ခ) မူလသတ်မှတ်သည့် ကြမ်းပြင်မျက်နှာပြင် အမြင့်ပေထက် လျော့နည်း နိမ့်ကျမှု ရှိပါက ကြမ်းပြင်ဖြတ်ပိုင်းပုံစံဖြင့် တိုင်းတာစစ်ဆေးပြီး လိုအပ်သော အစိတ်အပိုင်း များကို မူလသတ်မှတ်ဒီဇိုင်းပုံစံအတိုင်း အမြင့်ပေရောက်ရှိစေရန် ပြန်လည် ပြုပြင် ဆောင်ရွက်ရမည်။
- (ဂ) ရေလွှဲဆည်ထိပ်မှ အောက်ခြေကြမ်းခင်း တစ်လျှောက် မိုးရာသီကြီးမှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ကွဲအက်နိမ့်ကျခြင်း၊ ရေစိမ့်ယိုခြင်း၊ ရေမလုံခြင်းများ ရှိ မရှိ စစ်ဆေး၍ လိုအပ်ပါက ပြုပြင်ရမည်။
- (ဃ) ရေလွှဲဆည်အထက်ဘက်နှင့် အောက်ဘက်ဝဲ၊ ယာ ရေထိန်းတာ ရိုးတစ်လျှောက် နံရံများ၊ ကြမ်းခင်းများ မြစ်ရေတိုက်စားခံရ၍ ပျက်စီးပါက ပြုပြင်ရမည်။
- (င) သဲထုတ်ရေတံခါးရှိပါက ၎င်းမှ ထွက်ရှိသော ရေအားကြောင့် ရေတိုက်စားနိုင်သည့် အဆိုပါ သဲထုတ်ရေတံခါးနှင့်ကပ်လျက် ရေထိန်းတာပေါင်အောက်ရှိ ကြမ်းခင်းနှင့် တာပေါင် တစ်လျှောက် ရေတိုက်စားမှုများ ရှိ မရှိ စစ်ဆေးပြီးတွေ့ရှိက ပြုပြင်ရမည်။
- (စ) ရေလွှဲဆည်အထက်ပိုင်း ရေပေးမြောင်းထိပ်ရေတံခါး၏ ဂီယာအစိတ်အပိုင်း ၊ ရေတံခါး ရွက်၊ သဲထုတ်ရေတံခါးနှင့် မြောင်းထိပ်ရေတံခါးအောက်ခြေများ ရေတိုက်စားမှု ကြောင့် ချို့ယွင်းမှုရှိက ပြုပြင်ရမည်။

- (ဆ) ရေလွှဲဆည်အထက်ပိုင်း တွင် ပုံမှန်ထက် ရေစီးနှုန်း လျော့နည်း ပါက သဲနုန်းများ ပို့ချ ပြီး ရေစီးရေလာကို အနှောင့်အယှက်ဖြစ်စေနိုင်သဖြင့် ရေစီးရေလာနှောင့်ယှက်ခြင်း မဖြစ်စေရန် သဲနုန်း တူးဖော်ခြင်းလုပ်ငန်း ကို ပုံမှန် ဆောင်ရွက်ရမည်။
- (ဇ) ရေမှတ်တိုင်များပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရာတွင်-
 - (၁) ရေလွှဲဆည်နှင့်ရေပေးမြောင်းအနီးတပ်ဆင်ထားသော အထက်ရေမှတ်တိုင် နှင့် အောက်ဘက်ရှိ ရေမှတ်တိုင်ကို နှစ်စဉ်သတ်မှတ်အနိမ့်၊ အမြင့်ပေ ရှိ မရှိ တိုင်းတာရေးကိရိယာဖြင့် စစ်ဆေးရမည်။
 - (၂) ရေမှတ်တိုင်အမှတ်အသားများ အသစ်ဖြစ်စေရန် နှစ်စဉ်ဆေးသုတ်ရမည်။
 - (၃) သစ်သားရေမှတ်တိုင်များ ဆွေးမြေ့နေပါက အသစ်လဲလှယ်ရမည်။

၁၃။ မြို့နယ်ဆည်မြောင်းအရာရှိသည် ရေပေးမြောင်းများ၊ ရေတင်လုပ်ငန်းများ၊ မြေအောက်ရေ ရရှိရေးလုပ်ငန်းများနှင့် ဆက်စပ်ရေပေးအဆောက်အအုံများ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းခြင်း လုပ်ငန်းများ ကို အောက်ပါအတိုင်း ဆောင်ရွက်ရမည်-

- (က) ရေပေးမြောင်းတိုင်းတာခြင်းလုပ်ငန်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ -
 - (၁) မိမိအုပ်ချုပ်မှုအောက်ရှိ ရေပေးတူးမြောင်းများ၏ အောက်ခြေအကျယ်၊ ရေပေးနိုင်သောအမြင့်၊ ရေမှတ်တိုင်များ၏ ကြမ်းပြင်ရေမှတ်၊ ရေပေးမြောင်း၊ ရေစီးနှုန်းပမာဏ အချက်အလက်များကို ဌာနဆိုင်ရာ တရားဝင်ထုတ် ပေးထားသော မှတ်စုစာအုပ်တွင်ရေးသွင်း ထိန်းသိမ်းထားရမည်။
 - (၂) ရေပေးမြောင်းအလိုက် မိုးရာသီတွင် ရေပြည့်ရေမှတ်အထိ ရေပေးဝေသည့် အခါ သတ်မှတ်အမြင့်ပေထက် လျော့နည်းနိမ့်ကျမှုရှိသော ဝဲ၊ ယာရေ မြောင်းပေါင် အတိုင်းအတာများကို မှတ်စုစာအုပ်တွင် ရေးသားထားရမည်။
 - (၃) ရေပေးရာသီကုန်သည့်အခါ ရေပေးမြောင်းအောက်ခြေတစ်လျှောက် သဲနုန်း များပို့ချမှု ရှိ မရှိ၊ ရေပေးမြောင်းတိုက်စားမှု ရှိ မရှိ စစ်ဆေးရမည်။ ရှိပါကရေပေးမြောင်းတစ်လျှောက်နှင့် ဝဲ၊ ယာဘောင်များကို တိုင်းတာရေး ကိရိယာဖြင့် တိုင်းတာခြင်းနှင့် ဖြတ်ပိုင်းပုံအလျားလိုက် ပုံစံများထုတ်၍ ရေးဆွဲရမည်။
 - (၄) အထက်အပိုဒ် (၃) ပါစစ်ဆေးမှုများကို နောက်ဆုံးသတ်မှတ်ထားသော ဒီဇိုင်း ပုံစံများဖြင့် တိုက်ဆိုင်စစ်ဆေးရမည်။
- (ခ) ရေပေးရာသီမတိုင်မီ ရေပေးမြောင်းများ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းခြင်းဆောင်ရွက်ရာတွင် တိုင်းတာရရှိသော ဖြတ်ပိုင်းပုံစံအရ တူးမြောင်းအခြေအနေနှင့် ဒီဇိုင်းပုံစံနှိုင်းယှဉ် စစ်ဆေး၍-
 - (၁) သတ်မှတ်ရေလွှတ်တာပေါင် နိမ့်ကျနေပါက ဝဲ၊ ယာမြောင်းပေါင်ဆင့်ခြင်း လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ရမည်။

- (၂) သတ်မှတ်မြောင်းအောက်ခြေအကျယ် မရှိပါက အောက်ခြေအကျယ် ချဲ့ထွင်ခြင်း လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ရမည်။
- (၃) ရေပေးမြောင်းတစ်လျှောက် ရေစီးရေလာကောင်းမွန်စေရန် သဲနုန်းများ တူးဖော်ခြင်း၊ ဒိုက်၊ အမှိုက်များဖယ်ရှားခြင်းဆောင်ရွက်ရမည်။
- (၄) မြောင်းပေါင်ဖြတ်၍ တည်ဆောက်ထားသော တံတား၊ ရေထိန်း အဆောက်အအုံနှင့် လက်တံခွဲမြောင်းထိပ်ရေတံခါးများသည် မူလသတ်မှတ်ချက်ပုံစံအတိုင်းမရှိက ပြုပြင်ဆောင်ရွက်ရမည်။
- (ဂ) ရေပေးပြွန်များ ပြုပြင်ခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍-
 - (၁) မြောင်းမကြီး၊ လက်တံမြောင်း၊ လက်တံခွဲမြောင်းများ ၏ဘောင်များကို ဖြတ်၍ တည်ဆောက်ထားသော ရေပေးပြွန်များ ရေစိမ့်ယိုမှု ရှိ မရှိ၊ မူလအခြေအနေ ရှိ မရှိ နှစ်စဉ်စစ်ဆေးရမည်။
 - (၂) ပုံစံ-၂ ပါ သတ်မှတ်သော တူးမြောင်းပေါင်နေရာတွင် ရေပေးပြွန်အကျယ် ရှိ မရှိ စစ်ဆေး၍ မူလသတ်မှတ်ပုံစံမရှိက ပြုပြင်ရမည်။
- (ဃ) ရေတင်လုပ်ငန်းနှင့် မြေအောက်ရေ လုပ်ငန်းများ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သဘာဝရေလျှံတွင်း၊ စိမ့်စမ်းရေတွင်းနှင့် စွမ်းအင်တစ်မျိုးမျိုးဖြင့် ဆည်ရေပေးဝေသော လုပ်ငန်းများကို ဦးစီးဌာနက ထုတ်ပြန်ထားသည့် ညွှန်ကြားချက်များနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ရမည်။

၁၄။ တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသော တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ဆည်မြောင်း အရာရှိ၊ ခရိုင်ဆည်မြောင်းအရာရှိနှင့် မြို့နယ်ဆည်မြောင်းအရာရှိတို့သည် မိမိတို့အုပ်ချုပ်မှုအောက်ရှိ ရေပေးမြောင်းအတွင်း ရေမှတ်တိုင်စိုက်ထူခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍-

- (က) ရေပေးမြောင်းမကြီးရှိ ရေပေးမြောင်းရေတံခါးမှအထွက် ပုံမှန်အားဖြင့် ရေတည်ငြိမ်သော နေရာတွင် သတ်မှတ်ဒီဇိုင်းအရ မြောင်းအောက်ခြေကြမ်းပြင် အမှတ်ကို သုညထား၍ ရေမှတ်တိုင်စိုက်ထူရမည်။
- (ခ) ရေပေးမြောင်းမကြီး၏ လက်တံမြောင်းခွဲရှိသော နေရာတွင် သတ်မှတ်ဒီဇိုင်းမြောင်းအောက်ခြေကြမ်းပြင်အမှတ်ကို သုညထား၍ ရေမှတ်တိုင်စိုက်ထူရမည်။
- (ဂ) လက်တံမြောင်းအထွက်ဘက် ရေတည်ငြိမ်စွာ စီးဆင်းသော နေရာတွင် ရေမှတ်တိုင် စိုက်ထူရမည်။
- (ဃ) ရေပေးမြောင်းမကြီး ၊ မြောင်းမခွဲ ၊ လက်တံမြောင်း ၊ ရေထိန်းနှင့် ရေကျော်ရှိ အထက်ဘက်နှင့် အောက်ဘက်နေရာများတွင် ရေမှတ်တိုင်စိုက်ထူရမည်။
- (င) ရေပေးမြောင်းကိုဖြတ်၍ တည်ဆောက်ထားသော ရေငုပ်ပြွန်အထက်ဘက်နှင့် အောက်ဘက်နေရာများတွင် ရေမှတ်တိုင်စိုက်ထူရမည်။

- (စ) ကြီးမားသော မြောင်းကူးတံတားရှိသော နေရာများတွင် ရေမှတ်တိုင် စိုက်ထူရမည်။
- (ဆ) ရေပေးမြောင်းမကြီး၊ မြောင်းမခွဲ၊ လက်တံမြောင်းအဖျားတွင် ရေရောက်မှု ရှိ မရှိ သိရှိနိုင်ရန် ရေမှတ်တိုင်စိုက်ထူရမည်။
- (ဇ) ချောင်း၊ လျှို၊ ရိုးနှင့် မြေနိမ့်ပိုင်းကို ဖြတ်၍ တည်ဆောက်ထားသော ရေတံလျှောက် အဝင်ပိုင်းနှင့်အထွက်ပိုင်း ရေတည်ငြိမ်သောနေရာများတွင် ရေမှတ်တိုင် စိုက်ထူရမည်။ ရေတံလျှောက်အထွက်ပိုင်းနေရာတွင် သဲနုနုစုပုံခြင်း၊ ရေတိုက်စားခြင်းဖြစ်ပေါ်ပါက ဖယ်ရှားပြုပြင်ပြီးမှသာ ရေမှတ်တိုင် စိုက်ထူရမည်။

၁၅။ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ဆည်မြောင်းအရာရှိ၊ ခရိုင်ဆည်မြောင်းအရာရှိနှင့် မြို့နယ်ဆည်မြောင်းအရာရှိတို့က တည်ဆောက်ပြီး ဆည်မြောင်းနှင့်ဆက်စပ်သော အဆောက်အအုံများ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းခြင်းလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်တင်ပြလာသည့်အခါ ဦးစီးဌာနသည် ပုံစံ - ၃ သို့မဟုတ် ပုံစံ - ၄ ပါ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို သတ်မှတ် ရေးဆွဲ၍ ဆောင်ရွက်စေရမည်။

၁၆။ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ ပါဆည်မြောင်းပြုပြင်ထိန်းသိမ်းခြင်း လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရာတွင် အောက်ပါအတိုင်း လုပ်ငန်းအဆင့်သတ်မှတ်၍ ဆောင်ရွက်ရမည် -

- (က) နှစ်စဉ်ထိန်းသိမ်းပြုပြင်ရသော လုပ်ငန်းငယ်များကို သာမန်ပြုပြင်ခြင်းလုပ်ငန်း၊
- (ခ) တစ်ခါတစ်ရံမှ ပြင်ဆင်ဆောင်ရွက်ရသော တူးမြောင်းပေါင်ဆင့်ခြင်း၊ သဲနုနုတူးဖော်ခြင်းစသည့်လုပ်ငန်းများကို အထူးပြင်ဆင်ခြင်းလုပ်ငန်း၊
- (ဂ) အထက်ပါ သာမန်ပြုပြင်ခြင်း သို့မဟုတ် အထူးပြင်ဆင်ခြင်း လုပ်ငန်းများဖြင့် မဆောင်ရွက်နိုင်သော လုပ်ငန်းပမာဏနှင့် ငွေတန်ဖိုးပမာဏများပြားသည့် လုပ်ငန်းများကို အကြီးစားပြင်ဆင်ခြင်းလုပ်ငန်း။

အခန်း (၄)

ဆည်မြောင်းမှရေကိုရယူသုံးစွဲခြင်း

၁၇။ ဆည်မြောင်းမှ ရေကိုရယူသုံးစွဲရန် လယ်ကြားမြောင်းဖောက်လိုသူ၊ လက်ရှိလယ်ကြားမြောင်းအား ပြုပြင်မွမ်းမံလိုသူ သို့မဟုတ် လက်ရှိလယ်ကြားမြောင်းကို လွှဲပြောင်းရယူလိုသူသည် သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်ဆည်မြောင်းအရာရှိထံ လျှောက်ထားရာတွင် အောက်ပါအချက်များပါဝင်ရမည်-

- (က) ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းတည်နေရာနှင့် အမျိုးအမည်၊
- (ခ) လုပ်ငန်းပမာဏနှင့် ခန့်မှန်းကုန်ကျစရိတ်၊

- (ဂ) ဦးစီးဌာနကဆုံးဖြတ်သော ကုန်ကျစရိတ်ကို ပေးချေမည့်နည်းလမ်းနှင့် ပေးချေမည့်ကတိပြုချက်၊
- (ဃ) လယ်ကြားမြောင်း ဖြတ်သန်းရန် လိုအပ်သည့်မြေ ရှိ မရှိ၊
- (င) ဌာနကလိုအပ်သည်ဟု ယူဆသည့် သတ်မှတ်ချက်များ။

၁၈။ မြို့နယ်ဆည်မြောင်းအရာရှိသည် နည်းဥပဒေ ၁၇ အရ လျှောက်ထားလွှာကို ရရှိသည့် အခါ အောက်ပါအချက်များကိုစိစစ်ပြီး မိမိသဘောထားမှတ်ချက်နှင့်အတူ အကျိုးဆက်နွယ်သော တောင်သူလယ်သမားများ၏ သဘောထားမှတ်ချက်များ စုစည်းဖော်ပြ၍ ခရိုင်ဆည်မြောင်း အရာရှိထံ အဆုံးအဖြတ်ပေးနိုင်ရန် တင်ပြရမည် -

- (က) လယ်ကြားမြောင်းဖောက်လုပ်ခြင်း သို့မဟုတ် ပြုပြင်မွမ်းမံခြင်းသည် အသုံးဝင်ခြင်း သို့မဟုတ် လိုအပ် ခြင်း ရှိ မရှိ၊
- (ခ) လက်ရှိလယ်ကြားမြောင်းကို လွှဲပြောင်းရယူခြင်းသည် ပိုမိုကောင်းမွန်သော ရေစီမံခန့်ခွဲမှု ရရှိနိုင်ခြင်း ရှိ မရှိ၊
- (ဂ) လျှောက်လွှာပါ အချက်အလက်များသည် မှန်ကန်မှု ရှိ မရှိ၊
- (ဃ) လယ်ကြားမြောင်းဖြတ်သန်းသည့်အတွက် ကန့်ကွက်ထားခြင်း ရှိ မရှိ။

၁၉။ ခရိုင်ဆည်မြောင်းအရာရှိသည် နည်းဥပဒေ ၁၈ အရ မြို့နယ်ဆည်မြောင်းအရာရှိက တင်ပြလာသည့် လယ်ကြားမြောင်း ဖောက်လုပ်ခြင်း သို့မဟုတ် ပြုပြင်မွမ်းမံခြင်း လျှောက်ထားချက် ကို စိစစ်ပြီး ခွင့်ပြု ခြင်း သို့မဟုတ် ငြင်းပယ်ခြင်းပြု နိုင်သည်။ သို့သော် အောက်ပါကိစ္စရပ်များကို စိစစ်တွေ့ရှိပါက ခွင့်မပြုရ။

- (က) လယ်ကြားမြောင်း၏ အလျားသည် မြောင်းရင်းရေဝင်ပေါက်မှ မြေကွက်အထိ မျဉ်းဖြောင့်အတိုင်း နှစ်မိုင်ထက်ပို ရှည်နေခြင်း၊
- (ခ) ဆည်မြောင်း သို့မဟုတ် လယ်ကြားမြောင်းမှ ပေးဝေသည့် ရေကို အပြည့်အဝ ရယူပြီးဖြစ်သော စိုက်ပျိုးမြေများအတွက် နောက်ထပ်လယ်ကြားမြောင်း ဖောက်လုပ်ခြင်း။

၂၀။ လယ်ကြားမြောင်း သို့မဟုတ် လယ်ကြားမြောင်းဖြတ်သန်းရာ တစ်ဘက်တစ်ချက်ရှိ မြေနှင့် အကျိုးသက်ဆိုင်သူသည် လယ်ကြားမြောင်းအသစ် တူးဖော်ဖောက်လုပ်ခြင်း သို့မဟုတ် လွှဲပြောင်းခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကန့်ကွက်လိုပါက အောက်ပါအချက်များ ဖော်ပြ၍ ရက်ပေါင်း ၃၀ အတွင်း ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးထံ တင်ပြနိုင်သည် -

- (က) လယ်ကြားမြောင်းဖြတ်သန်းခွင့်ပြုလိုသည့် မြေနေရာအပေါ် ကျိုးကြောင်း ဖော်ပြ၍ ကန့်ကွက်ခြင်း၊

- (ခ) လယ်ကြားမြောင်းဖြတ်သန်းသည့် မြေနေရာပေါ်မူတည်၍ အချိုးကျထည့်ဝင်လို သည့် ငွေပမာဏများခြင်း၊ နည်းခြင်း၊
- (ဂ) လျော်ကြေးခံစားခွင့်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကျေနပ်မှုမရှိပါက ကျိုးကြောင်းဖော်ပြ၍ ကန့်ကွက် ခြင်း။

၂၁။ ရာသီဥတုကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ အခြားအကြောင်း တစ်ရပ်ရပ်ကြောင့်သော် လည်းကောင်း ဝန်ကြီးဌာနက စီမံခန့်ခွဲသော ဆည်မြောင်း သို့မဟုတ် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်က စီမံခန့်ခွဲသော ဆည်မြောင်းမှပေးဝေသော ရေပမာဏသည် ရာသီအလိုက် စိုက်ပျိုး သည့် သီးနှံများအတွက် လုံလောက်မှုမရှိပါက ဆည်မြောင်းအရာရှိသည် အောက်ပါနည်းလမ်းများ ဖြင့် ဆောင်ရွက်ရမည်-

- (က) မြေပြင်အနေအထားအရ ရေရရှိရန်သေချာသည့် စိုက်ပျိုးမြေများကို ဦးစားပေး၍ ဆည်ရေယူသုံးစွဲခြင်း၊
- (ခ) မြောင်းထိပ်မှ မြောင်းဆုံးအထိ ရေရောက်ရန်ခက်ခဲသော အမြင့်ပိုင်း ကျရောက် သည့် လယ်ယာမြေများအတွက် ရေလှည့်ဇယား ရေးဆွဲ၍ အလှည့်ကျ ရေပေးဝေ စေခြင်း။

**အခန်း (၅)
ရေပေးဝေမှုရပ်ဆိုင်းခြင်း**

၂၂။ ဝန်ကြီးဌာန သို့မဟုတ် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ဆည်မြောင်းအရာရှိသည် အောက်ပါအကြောင်းတစ်ရပ်ရပ် သို့မဟုတ် တစ်ရပ်ထက်ပိုသောအကြောင်းများ ပေါ်ပေါက် လာပါက ခရိုင်ဆည်မြောင်းအရာရှိ အား ဆည်မြောင်းမှ ရေပေးဝေမှုကို ရပ်ဆိုင်းရန် ညွှန်ကြား နိုင်သည် -

- (က) တပ်နယ်နိမိတ် သို့မဟုတ် စည်ပင်သာယာရေးနယ်နိမိတ်အတွင်း ကျရောက် သွားသော ဆည်ရေသောက်ဧရိယာကို ရေပေးဝေခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ သက်ဆိုင်ရာ တပ် သို့မဟုတ် စည်ပင်သာယာရေးကော်မတီက ရေပေးဝေမှုရပ်ဆိုင်း ပေးရန် ခိုင်လုံသော အကျိုးအကြောင်းဖြင့် တင်ပြလာခြင်း၊
- (ခ) လုပ်ငန်းတစ်ခုခု ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သည့်ကာလအတွင်း ရေပေးဝေမှု ရပ်ဆိုင်း ပေးရန် အခြားဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းများမှ အကြောင်းကြားလာခြင်း။

၂၃။ ခရိုင်ဆည်မြောင်းအရာရှိသည် ဥပဒေပုဒ်မ ၂၆၊ ပုဒ်မခွဲ (ဂ)ပါ ရေပေးဝေမှု ရပ်ဆိုင်းခြင်း နှင့်စပ်လျဉ်း၍ -

- (က) ပင်မလယ်ကြားမြောင်းမှ ရေကို လယ်ကွင်းသို့သွယ်ယူရန် ရေမြောင်းငယ်များ အသင့် မဖြစ်သေးကြောင်း စစ်ဆေးတွေ့ရှိရပါက အဆိုပါ လယ်ကွင်းသို့ ရေပေး ဝေမှုကိုထိန်းထားခြင်း သို့မဟုတ် ရပ်ဆိုင်းခြင်းပြုနိုင်သည်။

- (ခ) အလှည့်ကျစနစ်နှင့် ရေပေးဝေမှုကို ကျင့်သုံးသည့်အခါ ရေထွက်ပေါက်များကို အလှည့်ကျပိတ်၍ ရေပေးဝေမှုရပ်ဆိုင်းနိုင်သည်။
- (ဂ) လက်ရှိစိုက်ပျိုးရေးအတွက် သုံးစွဲနေသည့် ရေပမာဏကို မထိခိုက်ပါက ကျေးရွာ အိမ်သုံးနှင့် ကျွဲ၊ နွားသောက်သုံးရေအဖြစ် သုံးစွဲရန် မြောင်းမကြီး၊ လက်တံမြောင်း သို့မဟုတ် လက်တံခွဲမြောင်းမှ ဆည်ရေများကို ကျေးရွာကန်များအတွင်း ရေဖြည့် သွင်းနိုင် သော်လည်း စိုက်ပျိုးရေး သုံးစွဲရေ ပမာဏကို လျော့နည်းစေပါက ကန် အတွင်း ရေပေးဝေမှုကို ရပ်ဆိုင်းနိုင်သည်။
- (ဃ) ရေပေးဝေမှုကို ထိန်းသိမ်းခြင်းအနေဖြင့် စိုက်ပျိုးမြေဧရိယာကို ရေပြည့် အောင် ရေပေးဝေပြီးပါက ရေထွက်ပေါက်များကို ယာယီပိတ်၍ ရေပေးဝေမှု ရပ်ဆိုင်းရမည်။
- (င) မြစ်ရေကြီးမှုကြောင့် ရေလွဲသည်၊ ရေတံခါးများပိတ်သည့်အခါ ရေပေးဝေမှု ရပ်ဆိုင်းရမည်။
- (စ) သဘာဝစိမ့်စမ်းရေနှင့် ရေလျှံတွင်းများ အကြောင်းတစ်ရပ်ရပ်ကြောင့် ရေထွက်ရှိမှု လျော့နည်းလာသည့်အခါ ရေပေးဝေမှုကို ရပ်ဆိုင်းနိုင်သည်။
- (ဆ) ရေတင်ခြင်းလုပ်ငန်း နှင့် မြေအောက်ရေလုပ်ငန်းများမှ စွမ်းအင်တစ်မျိုးမျိုးဖြင့် ဆည် ရေပေးဝေသည့်အခါ စွမ်းအင်လုံလောက်စွာ မရရှိခြင်းကြောင့်ဖြစ်စေ၊ စွမ်းအင် လည်ပတ်ရန် စက်ယန္တရားများချို့ယွင်းခြင်းကြောင့်ဖြစ်စေ ရေပေးဝေမှုကို ရပ်ဆိုင်း နိုင်သည်။
- (ဇ) တစ်စုံတစ်ခုသောအကြောင်းကြောင့် ရေပေးမြောင်းများ ပျက်စီးမှုဖြစ်ပေါ်ပါက ရေပေးဝေမှုကို ရပ်ဆိုင်းနိုင်သည်။

၂၄။ (က) ခရိုင်ဆည်မြောင်းအရာရှိသည် မည်သည့် ရေပေးမြောင်း သို့မဟုတ် လယ်ကြား မြောင်းမဆို စီမံခန့်ခွဲရေး၊ ပြုပြင်ရေးနှင့် ထိန်းသိမ်းရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရန် တစ်ဆက်တည်း ၁၀ ရက်ထက် မပိုသောကာလ အတွင်း ရေပေးဝေမှုရပ်ဆိုင်းနိုင် သည်။ အဆိုပါ ကာလထက်ပို၍ ရပ်ဆိုင်းရန်လိုအပ်ပါက ကျိုးကြောင်း ဖော်ပြချက် နှင့်အတူ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ဆည်မြောင်း အရာရှိထံ တင်ပြ၍ ခွင့်ပြုချက် ယူရမည်။

(ခ) နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရ ခရိုင်ဆည်မြောင်းအရာရှိသည် ရေပေးဝေမှုရပ်ဆိုင်းရာ တွင် မြို့နယ်ဆည်မြောင်းအရာရှိမှတစ်ဆင့် သက်ဆိုင်ရာရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာ အုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး နှင့် ရေသုံးစွဲသူများ ထံ အနည်းဆုံး သုံးရက် ကြိုတင် အသိပေးရမည်။

၂၅။ ခရိုင်ဆည်မြောင်းအရာရှိသည် ဥပဒေပုဒ်မ ၁၆ အရ လယ်ကြားမြောင်းများပူးတွဲခြင်း သို့မဟုတ် အစားထိုးပြင်ဆင်ခြင်း လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ပါက လယ်ကြားမြောင်း တစ်ခု သို့မဟုတ် တစ်ခုထက်ပိုသော လယ်ကြားမြောင်းများမှ ရေပေးဝေမှုကို အဆိုပါ လုပ်ငန်း များ ဆောင်ရွက်ပြီးသည်အထိ ရပ်ဆိုင်းမည်ဖြစ်ကြောင်း သက်ဆိုင်ရာ ဆည်ရေအသုံးပြုသူ တောင်သူ လယ်သမားများသို့ အနည်းဆုံး သုံးရက် ကြိုတင်အသိပေးရမည်။

အခန်း (၆)

ဆည်မြောင်းရေသုံးစွဲသူများ၏ အခွင့်အရေးနှင့်တာဝန်များ

၂၆။ ဆည်မြောင်းရေသုံးစွဲသူများသည် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် အခြားရေသုံးစွဲမှုများ အတွက် ဆည်ရေကို ရယူလိုပါက တည်ဆဲ ရေခွန်နှင့် တာဝန်ခွန်ဥပဒေပါ ရေခွန်ရေခနှုန်း ထားများအတိုင်း ပေးဆောင်၍ ရယူသုံးစွဲနိုင်သည်။

၂၇။ ဥပဒေပုဒ်မ ၃၀ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်အရ ဆည်ရေကို အကျိုးရှိထိရောက်စွာသုံးစွဲနိုင်ရန်နှင့် တောင်သူလယ်သမားများထိန်းသိမ်းရမည့် လယ်ကြားမြောင်းပြုပြင်ခြင်း၊ ရေပေးဝေခြင်း၊ အငြင်းပွားခြင်း ကိစ္စရပ်များကို ကြီးကြပ်ရန် ဦးစီးဌာနသည် တောင်သူများ စိုက်ပျိုးရေး ရယူသုံးစွဲရေးအဖွဲ့နှင့် အဖွဲ့ငယ်များကို အောက်ပါအတိုင်း ဖွဲ့စည်းပေးရမည်-

- (က) တောင်သူများစိုက်ပျိုးရေးရယူသုံးစွဲရေးအဖွဲ့ကို မြောင်းမခွဲ၊ လက်တံမြောင်း၊ လက်တံခွဲမြောင်း နှင့် ရေပေးပြန်များအလိုက် တောင်သူများ စိုက်ပျိုးရေး ရယူ သုံးစွဲရေး အဖွဲ့ငယ်များ၏ ခေါင်းဆောင် မြောင်းခေါင်း တစ်ဦးစီ ပါဝင်၍ ဖွဲ့စည်း ရန်နှင့် အဆိုပါ အဖွဲ့၏ ခေါင်းဆောင်နှင့် ဒုတိယ ခေါင်းဆောင်ကို အဖွဲ့ဝင် မြောင်းခေါင်းအများစု၏ သဘောဆန္ဒဖြင့် ရွေးချယ်ရန်၊
- (ခ) တောင်သူများစိုက်ပျိုးရေး ရယူသုံးစွဲရေးအဖွဲ့ငယ်ကို လယ်ကြားမြောင်းတစ်ခုချင်း အလိုက် ဆည်ရေအသုံးပြုသူ တောင်သူများအားလုံးပါဝင်ဖွဲ့စည်းရန်နှင့် အဆိုပါ အဖွဲ့ငယ်တစ်ဖွဲ့စီတွင် အဖွဲ့ခေါင်းဆောင် မြောင်းခေါင်းတစ်ဦးစီကို အများစု၏ သဘောဆန္ဒဖြင့် ရွေးချယ်ရန်၊
- (ဂ) နည်းဥပဒေခွဲ(က) အရ တောင်သူများစိုက်ပျိုးရေးရယူသုံးစွဲရေးအဖွဲ့တွင် ပါဝင် သော အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်နှင့် ဒုတိယခေါင်းဆောင်အမည်၊ ကျေးရွာအုပ်စု၊ ကျေးရွာနှင့် မြောင်းမခွဲ၊ လက်တံမြောင်း၊ လက်တံခွဲမြောင်းနှင့် ရေပေးပြန် အမည်တို့ကို ခရိုင် ဦးစီးဌာနရုံး မှတ်ပုံတင်စာအုပ်တွင် စာရင်းရေးသွင်းထားရန်၊
- (ဃ) နည်းဥပဒေခွဲ (ခ) အရ တောင်သူများစိုက်ပျိုးရေးရယူသုံးစွဲရေးအဖွဲ့ငယ်တွင် ပါဝင် သော မြောင်းခေါင်းအမည်၊ ကျေးရွာအုပ်စု၊ ကျေးရွာနှင့် မြောင်းခွဲ အမည်တို့ကို ခရိုင်ဦးစီးဌာနရုံး မှတ်ပုံတင်စာအုပ်တွင် စာရင်းရေးသွင်းထားရန်။

၂၈။ တောင်သူများစိုက်ပျိုးရေးရယူသုံးစွဲရေးအဖွဲ့နှင့် အဖွဲ့ငယ်တို့သည် ဆည်ရေစီမံခန့်ခွဲခြင်း နှင့် ရေဖြန့်ဝေစနစ်များ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းခြင်းတို့နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဦးစီးဌာနက ဥပဒေနှင့်အညီ ထုတ်ပြန်သော အမိန့်နှင့်ညွှန်ကြားချက်များကို လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည်။

အခန်း(၇)

ကျေးရွာဆည်မြောင်းနှင့်ကျေးရွာရေနုတ်မြောင်းလုပ်ငန်းများ

၂၉။ ကျေးရွာဆည်မြောင်း၊ တာတမံနှင့် ကျေးရွာရေနုတ်မြောင်း လုပ်ငန်းငယ်များ တည်ဆောက်ခြင်းနှင့် အထူးပြင်ဆင်ခြင်းလုပ်ငန်းများကို နည်းပညာလိုအပ်ချက်အရ ကျေးရွာလူထု လုပ်အားဖြင့် ဆောင်ရွက်ခြင်းမပြုနိုင်သဖြင့် ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးမှ အကူအညီတောင်းခံလာလျှင် ခရိုင်ဆည်မြောင်းအရာရှိက နည်းပညာပိုင်းအရ ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။

၃၀။ ခရိုင်ဆည်မြောင်းအရာရှိသည် နည်းဥပဒေ ၂၉ ပါ လုပ်ငန်းများကို သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့ သို့မဟုတ် ပြည်နယ် အစိုးရအဖွဲ့ သို့မဟုတ် နေပြည်တော်ကောင်စီ၏ ခွင့်ပြုချက်နှင့် ခွင့်ပြုသည့် ဘဏ္ဍာရန်ပုံငွေဖြင့် သတ်မှတ်ဦးစားပေးလုပ်ငန်းအလိုက် ဆောင်ရွက် နိုင်သည်။

၃၁။ ခရိုင်ဆည်မြောင်းအရာရှိသည် နည်းဥပဒေ ၂၉ ပါ လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ပြီးပါက အဆိုပါ ကျေးရွာဆည်မြောင်း၊ တာတမံနှင့် ကျေးရွာရေနုတ်မြောင်းများကို ဆက်လက် လည်ပတ်၊ ပြုပြင်၊ ထိန်းသိမ်းခြင်း ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး သို့မဟုတ် တောင်သူများ စိုက်ပျိုး ရေးရယူသုံးစွဲရေးအဖွဲ့ထံသို့ စာရင်း ဇယားနှင့်တကွ လွှဲပြောင်းပေးရမည်။

အခန်း (၈)

ရေနုတ်မြောင်းအဖြစ်ကြေညာခြင်း၊ ပိတ်ဆို့မှုကို ဖယ်ရှားခြင်းနှင့် လျော်ကြေး

၃၂။ (က) ဝန်ကြီးဌာနသည် မြစ်၊ ချောင်း၊ အင်းအိုင် သို့မဟုတ် ရေမြောင်း တစ်ခုခု တွင် အောက်ပါအခြေအနေများကြောင့် ရေစီးရေလာတားဆီး ပိတ်ဆို့ခြင်း ဖြစ်ပေါ် ၍ အများပြည်သူကျန်းမာရေး၊ သွားလာရေး၊ လယ်ယာမြေများ ပျက်စီးမှု သို့မဟုတ် အများပြည်သူ အကျိုးတစ်ခုခုထိခိုက်နစ်နာနိုင်သည်ဟု ယူဆလျှင် အဆိုပါ မြစ်၊ ချောင်း၊ အင်းအိုင် သို့မဟုတ် ရေမြောင်း၏ မည်သည့်အစိတ်အပိုင်းသည် ရေနုတ် မြောင်းဖြစ်ကြောင်း ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၂ အရ အမိန့်ကြော်ငြာစာ ထုတ်ပြန်နိုင်ရေး အတွက် စိစစ်တင်ပြရန် ဦးစီးဌာနကို တာဝန်ပေးအပ်နိုင်သည်-

- (၁) သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ရေတိုက်စား၍ ကမ်းတစ်လျှောက်ရှိ ဒိုက်၊ အမှိုက်၊ ချုံနွယ်၊ သစ်ပင် နှင့် သဲနုန်းများသည် မြစ်၊ ချောင်း၊ အင်းအိုင် သို့မဟုတ် ရေမြောင်းအတွင်း စုပုံနေသဖြင့် ရေစီးရေလာ တားဆီးပိတ်ဆို့ခြင်း၊
 - (၂) ရေနုတ်မြောင်း အဖြစ် သတ်မှတ်မည့်နေရာ တစ်လျှောက်ရှိ အနီးအနားတွင် နေထိုင်သူများမှ အဆိုပါ မြစ်၊ ချောင်း၊ အင်းအိုင် သို့မဟုတ် ရေမြောင်းကိုဖြတ်၍ ယာယီရေတားတံ ပြုလုပ်ပြီး ခြုံချင်းဖမ်းခြင်း၊ ပိုက်တန်းချ၍ ငါးဖမ်းခြင်း၊ တုတ်ရိုက်ခြင်း၊ ယင်းလိပ်ဖြင့် ကျားထောင်ခြင်း သို့မဟုတ် အခြားတစ်နည်းနည်းဖြင့် ရေစီးရေလာတားဆီး ပိတ်ဆို့ခြင်း။
- (ခ) အထက်ပိုဒ် (က) အရ အမိန့်ကြော်ငြာစာထုတ်ပြန်ရာတွင် အောက်ပါ အချက်များပါဝင်စေရမည်-
- (၁) ရေနုတ်မြောင်းဖြစ်ကြောင်း ကြော်ငြာရသည့် အကြောင်းအရာ ဖော်ပြချက်၊
 - (၂) မြစ်၊ ချောင်း၊ အင်းအိုင် သို့မဟုတ် ရေမြောင်းတည်ရှိရာ ခရိုင်၊ မြို့နယ်၊ ကျေးရွာ အုပ်စုအမည်၊
 - (၃) မြစ်၊ ချောင်း၊ အင်းအိုင် သို့မဟုတ် ရေမြောင်းအမည်၊
 - (၄) ရေနုတ်မြောင်းအဖြစ်ကြော်ငြာလိုသည့်အစိတ်အပိုင်းနှင့်နယ်နိမိတ်ဖော်ပြချက်၊
 - (၅) အခြားထည့်သွင်းရန် လိုအပ်သည်ဟု ယူဆသည့်အချက်များ။

၃၃။ ခရိုင်ဆည်မြောင်းအရာရှိ သို့မဟုတ် ယင်းကိစ္စအတွက် ဝန်ကြီးဌာနက အခွင့်အာဏာ အပ်နှင်းခြင်းခံရသူသည် နည်းဥပဒေ ၃၂ အရ ထုတ်ပြန်သည့် အမိန့်ကြော်ငြာစာကို ရရှိသည့်အခါ တားဆီးပိတ်ဆို့နေသည့်အရာကို ဖယ်ရှားရန် အမိန့်ထုတ်ပြန်ရာတွင် အောက်ပါ သတ်မှတ်ချက်များကို ထည့်သွင်းဖော်ပြရမည်-

- (က) ရေနုတ်မြောင်းတွင် တားဆီးပိတ်ဆို့နေသည့်အရာကို အမိန့်ထုတ်ပြန်သည့် နေ့မှ စ၍ ရက်ပေါင်း ၃၀ အတွင်း ဖယ်ရှားရန်၊
- (ခ) ရေနုတ်မြောင်းလုပ်ငန်းတွင် တားဆီးပိတ်ဆို့နေသည့်အရာကို ဖယ်ရှားရာတွင်-
 - (၁) နည်းဥပဒေ ၃၂၊ နည်းဥပဒေခွဲ (က) (၁) အရ ဖြစ်ပေါ်လာသော ရေစီးရေလာ ပိတ်ဆို့မှုများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဦးစီးဌာနအစီအစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပြီး မူလ မြစ်၊ ချောင်း၊ အင်းအိုင် သို့မဟုတ် ရေမြောင်း ပုံစံအတိုင်း ပြန်လည်ပြုပြင်ရန်၊
 - (၂) နည်းဥပဒေ ၃၂၊ နည်းဥပဒေခွဲ (က) (၂) အရ ဖြစ်ပေါ်လာသော ရေစီးရေလာ ပိတ်ဆို့မှုများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ -
ယာယီပိတ်ဆို့ထားသည့် ပုဂ္ဂိုလ် သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်း၏ အစီအစဉ်ဖြင့် ရေနုတ်မြောင်းအဖြစ် သတ်မှတ်လိုက်သည့် အစိတ်အပိုင်းကို မူလပုံစံအတိုင်း လာမည့်မိုးရာသီမတိုင်မီအပြီး ပြန်လည်ပြုပြင်စေရန်။

၃၄။ ဥပဒေပုဒ်မ ၃၃၊ ပုဒ်မခွဲ (ခ) အရ တားဆီးပိတ်ဆို့နေသောအရာကို ဖယ်ရှားခြင်း၊ ပြုပြင်ခြင်း သို့မဟုတ် အဆိုပါလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် ကုန်ကျစရိတ်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍-

(က) သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ရေစီးရေလာပိတ်ဆို့ခြင်း အတွက် သက်ဆိုင်ရာ ဆည်မြောင်းအရာရှိသည် ပြည်ထောင်စုဘဏ္ဍာ ရန်ပုံငွေ သို့မဟုတ် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ဘဏ္ဍာ ရန်ပုံငွေဖြင့် ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

(ခ) နည်းဥပဒေ ၃၃ ၊ နည်းဥပဒေခွဲ (ခ) (၂) အရ အမိန့်ချမှတ်ခြင်းခံရသူသည် သတ်မှတ်ကာလအတွင်း ဆောင်ရွက်ရန် ပျက်ကွက်၍ အမိန့်ထုတ်သူ ကိုယ်တိုင် အတားအဆီးများကို ဖယ်ရှားခြင်းသို့မဟုတ် ပြုပြင်ခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် ယင်းပြုပြင်ခြင်းအတွက် ကုန်ကျစရိတ်များကို တောင်းခံသည့်အခါ အမိန့်ထုတ်ပြန်ခြင်းခံရသူက ပေးဆောင် ရမည်။

(ဂ) နည်းဥပဒေခွဲ (ခ) ပါ အမိန့်ထုတ်ပြန်ခြင်းခံရသူက ပေးဆောင် ခြင်းမပြုလျှင် အဆိုပါ ကုန်ကျစရိတ်ကို ထိုသူထံမှ လည်းကောင်း၊ အကျိုးသက်ဆိုင်သူထံမှလည်းကောင်း အမိန့်ထုတ်ပြန်သူက မြေခွန်မပြေကျန်ငွေ ဖြစ်ဘိသကဲ့သို့ ကောက်ခံနိုင်သည်။

၃၅။ (က) နည်းဥပဒေ ၃၃ အရ ထုတ်ပြန်သည့်အမိန့်ကို လိုက်နာလျက် တားဆီးပိတ်ဆို့နေသည့် အရာတစ်ခုခုကိုဖယ်ရှားခြင်း၊ ပြုပြင်ခြင်း သို့မဟုတ် အဆိုပါ လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ခြင်းကြောင့် နစ်နာဆုံးရှုံးမှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ လျော်ကြေး တောင်းဆိုလိုသူသည် ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးထံ-

- (၁) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးကတစ်ဆင့် တောင်းဆိုနိုင်သည်။
- (၂) လျော်ကြေးတောင်းဆိုမှုသည် နစ်နာဆုံးရှုံးမှုဖြစ်ပွားသည်မှစ၍ တစ်နှစ်အတွင်း တောင်းဆိုနိုင်သည်။
- (၃) ထိုကာလအတွင်း တောင်းဆိုခြင်း မပြုခဲ့ပါက လုံလောက်သော အကြောင်းပြချက် ခိုင်လုံစွာတင်ပြ၍ တောင်းဆိုနိုင်သည်။

(ခ) နည်းဥပဒေ ၃၃ ၊ နည်းဥပဒေခွဲ (ခ) ၊ နည်းဥပဒေခွဲငယ် (၁) အရ ဦးစီးဌာနက ဆောင်ရွက် သည့်ကိစ္စရပ်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ လျော်ကြေးကို ဦးစီးဌာနက ပေးလျော်ရမည်။

(ဂ) နည်းဥပဒေ ၃၃ ၊ နည်းဥပဒေခွဲ (ခ) ၊ နည်းဥပဒေခွဲငယ် (၂) အရ ဖယ်ရှားခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ လျော်ကြေးကို သက်ဆိုင်ရာပုဂ္ဂိုလ် သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်းက ပေးလျော်ရမည်။

(ဃ) သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ရေစီးရေလာပိတ်ဆို့မှုကို ဖယ်ရှားခြင်းနှင့် ပြုပြင်ခြင်းတို့အတွက် လျော်ကြေးပေးရန် မလိုပါ။

၃၆။ ခရိုင်ဆည်မြောင်းအရာရှိ သို့မဟုတ် ဝန်ကြီးဌာနက အခွင့်အာဏာအပ်နှင်းခြင်းခံရသူ သည် အဆိုပါ ရေနုတ်မြောင်းနှင့် ဆက်စပ်သည့်လယ်ယာမြေများ တိုးတက်ကောင်းမွန်ရေး၊ စိုက်ပျိုးရေး၊ ရေဘေးကာကွယ်ရေး၊ ရေများစုအိုင်နေခြင်း သို့မဟုတ် ရေကြီးခြင်းမှကာကွယ်ရေး အတွက် ရေနုတ်မြောင်းလုပ်ငန်း ပြုပြင်ဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်ပါက အစီအစဉ်တစ်ရပ်ရေးဆွဲ၍ သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် ဆည်မြောင်းအရာရှိကတစ်ဆင့် ဝန်ကြီးဌာနသို့ တင်ပြနိုင်သည်။

အခန်း (၉)
သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကာကွယ်ရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ဆောင်ရွက်ရမည့်
လုပ်ငန်းစဉ်များ

၃၇။ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ဆည်မြောင်းအရာရှိ၊ ခရိုင်ဆည်မြောင်းအရာရှိနှင့် မြို့နယ်ဆည်မြောင်းအရာရှိတို့သည် ဥပဒေပုဒ်မ ၃၅ ပါသဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကာကွယ်ရေး လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရာတွင် -

- (က) သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် အများပြည်သူ အသက် အိုးအိမ်၊ ပစ္စည်းများ ပျက်စီးဆုံးရှုံးခြင်း ၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုစီးပွားရေးအဆောက် အအုံများပျက်စီးခြင်း၊ ဆိုးကျိုးများလျော့နည်းစေရေး အတွက် အောက်ပါလုပ်ငန်း စဉ်များကို ကြိုတင်စီမံချက်ရေးဆွဲဆောင်ရွက်ရမည် -
 - (၁) သဘာဝဘေးအန္တရာယ်မကျရောက်မီကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်းနှင့်ဘေးအန္တရာယ် လျော့ပါးရေး၊ ကြိုတင်ကာကွယ်ရေးလုပ်ငန်းများ၊
 - (၂) သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်သည့်အခါ အချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီ အရေးပေါ် တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ခြင်းလုပ်ငန်းများ၊
 - (၃) သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ပြီးနောက် ထိခိုက်ပျက်စီးမှု လျော့ပါး သက်သာစေရေးလုပ်ငန်းများ။
- (ခ) အထက်အပိုဒ်(က)ပါ စီမံချက်များကို တစ်နှစ်လျှင် အနည်းဆုံးနှစ်ကြိမ် ဦးစီးဌာနသို့ တင်ပြရမည်ဖြစ်ပြီး လိုအပ်ပါက ဦးစီးဌာန၏ အကူအညီရယူ ဆောင်ရွက်နိုင် သည်။

၃၈။ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ဆည်မြောင်းအရာရှိ၊ ခရိုင်ဆည်မြောင်းအရာရှိနှင့် မြို့နယ် ဆည်မြောင်းအရာရှိတို့သည် -

- (က) သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်မည်ကို ကြိုတင် ခန့်မှန်းသိရှိနိုင်ပါက ဘေးအန္တရာယ် မလွတ်ကင်းနိုင်သော ဆည်မြောင်း၊ တာတမံဧရိယာအနီး ပတ်ဝန်းကျင်တွင် နေထိုင်သူများသို့ တစ်နာရီလျှင် တစ်ကြိမ် ကြိုတင် သတိပေးရ မည်။

(ခ) သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်လာပါက တည်ဆောက်ပြီး ဆည်မြောင်းများ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုလျော့ပါးစေရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ရာတွင် လိုအပ်သော ကူညီပံ့ပိုးမှုများရရှိရန်သက်ဆိုင်ရာ ဒေသအာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းများ၊ ဌာနဆိုင်ရာများ၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့များနှင့် လိုအပ်သလို ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရမည်။

အခန်း (၁၀)

ဆည်မြောင်းနှင့်ရေနုတ်မြောင်းအရေးပေါ်လုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ခြင်း

၃၉။ အောက်ဖော်ပြပါ အခြေအနေ တစ်ရပ်ရပ်ဖြစ်ပေါ်ပါက ဆည်မြောင်း သို့မဟုတ် ရေနုတ်မြောင်း တစ်ခုခုကျိုးပေါက်ပျက်စီးမှု အန္တရာယ်ကျရောက်နိုင်သည့် အရေးပေါ်လုပ်ငန်းများအဖြစ် သတ်မှတ်ရမည် -

- (က) ရေလှောင်တံအမြင့်ဆုံး ရေသိုလှောင်နိုင်သည့်ရေမှတ်ရောက်ရှိ၍ ရေလှောင်တံဘေးပတ်လည်နှင့် အောက်ခြေမြေသားထိစပ်သောနေရာများတွင် ရေစိမ့်ယိုမှုဖြစ်ပွားခြင်း၊
- (ခ) ရေလွှဲဆည်အောက်ဘက်ပိုင်းသည် ရေတိုက်စားမှုကြောင့် ကျိုးပေါက်ပျက်စီးမှု ဖြစ်ပေါ်ခြင်း၊
- (ဂ) အကြောင်းတစ်ရပ်ရပ်ကြောင့် ရေပေးမြောင်း သို့မဟုတ် ရေနုတ်မြောင်းပေါင် ကျိုးပေါက်ခြင်း၊
- (ဃ) တည်ဆောက်ထိန်းသိမ်းထားသော ဆည်မြောင်းများရှိရာဒေသတွင် မြစ်ရေကြီးခြင်း၊ ရေဆင်းဧရိယာများအတွင်း ထူးကဲမိုးရေချိန်များရွာသွန်းခြင်းနှင့် ရေပိုလွှဲအပေါ်တွင် တွက်ချက်အမြင့်ဆုံး ရေကျော်မှတ်သို့ ရောက်ရှိခြင်း။

၄၀။ နည်းဥပဒေ ၃၉ ပါ အရေးပေါ်အခြေအနေတစ်ရပ်ရပ်ကျရောက်လျှင် သက်ဆိုင်ရာ ခရိုင်ဆည်မြောင်းအရာရှိသည် ဦးစီးဌာနသို့ချက်ချင်းတင်ပြ၍ လိုအပ်သည့်ပံ့ပိုးမှုများ ရရှိရေး ဆောင်ရွက်ရမည့်အပြင် ဝန်ကြီးဌာန၊ တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့ သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့ သို့မဟုတ် နေပြည်တော်ကောင်စီသို့ ချက်ချင်းသတင်းပို့တင်ပြရမည်။

၄၁။ ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးသည် ဥပဒေပုဒ်မ ၃၆ ၊ ပုဒ်မခွဲ (ခ) အရ အရေးပေါ်အန္တရာယ်ကျရောက်သည့် သို့မဟုတ် အန္တရာယ်ကျရောက်နိုင်သည့် ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာများအတွက် အရေးပေါ်လုပ်သားစာရင်းပြုစုရာတွင် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်သူ ဖြစ်စေ၊ မလုပ်ကိုင်သူဖြစ်စေ ကျန်းမာသန်စွမ်း၍ လုပ်အားပေးနိုင်သူအားလုံးကို စာရင်းကောက်ရမည်။ သို့ရာတွင် အောက်ပါပုဂ္ဂိုလ်များအား အရေးပေါ် လုပ်သားစာရင်း ကောက်ယူခြင်းမှ ကင်းလွတ်ခွင့်ပြုရမည် -

- (က) အမျိုးသမီးများအားလုံး၊
- (ခ) အသက် (၁၈) နှစ်အောက် ကလေးသူငယ်များအားလုံး၊
- (ဂ) အသက် (၆၀) နှစ်နှင့်အထက် အမျိုးသားများအားလုံး၊
- (ဃ) ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးများ၊
- (င) ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ရဟန်းသံဃာတော်များ၊ ဘာသာရေးကိစ္စရပ်များ ဆောင်ရွက် နေသော အခြားဘာသာဝင်ပုဂ္ဂိုလ်များ။

- ၄၂။ (က) သက်ဆိုင်ရာ ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးသည် နည်းဥပဒေ ၄၁ အရ ကောက်ခံရရှိသည့် အရေးပေါ်လုပ်သားစာရင်းကို သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး မှတစ်ဆင့် ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးထံ တင်ပြရမည်။
- (ခ) သက်ဆိုင်ရာ ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးသည် နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရ လက်ခံရရှိသည့် အရေးပေါ်လုပ်သားစာရင်းကို သက်ဆိုင်ရာ ခရိုင်ဆည်မြောင်းအရာရှိထံ ပေးပို့ရမည်။
- (ဂ) သက်ဆိုင်ရာ ခရိုင်ဆည်မြောင်းအရာရှိသည် နည်းဥပဒေခွဲ (ခ) အရ လက်ခံရရှိသည့် အရေးပေါ်လုပ်သားစာရင်းပါ လုပ်သားများရရှိရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာ ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးက ပေးပို့စေရန် တာဝန်ပေးအပ်ရမည်။
- (ဃ) နည်းဥပဒေခွဲ (ဂ) အရ ပေးပို့သည့် အရေးပေါ်လုပ်သားများက ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းများကို ခရိုင်ဆည်မြောင်းအရာရှိက သတ်မှတ်ပေးပြီး အရေးပေါ်လုပ်သားများ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများကို မြို့နယ်ဆည်မြောင်းအရာရှိ သို့မဟုတ် တာဝန်ရှိသူက အနီးကပ်ကြီးကြပ်၍ လမ်းညွှန်ရမည်။

၄၃။ ခရိုင်ဆည်မြောင်းအရာရှိ သည် နည်းဥပဒေ ၄၂ အရ အရေးပေါ်လုပ်ငန်းဆောင်ရွက် သည့် အရေးပေါ်လုပ်သားများအတွက် လုပ်အားခများ ပေးချေနိုင်ရန် အောက်ပါတို့ကို သတ်မှတ်ရမည်-

- (က) ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စုအမည်စာရင်း၊
- (ခ) လုပ်သားအရေအတွက်၊
- (ဂ) အရေးပေါ်လိုအပ်မည့်ကာလ၊
- (ဃ) လုပ်သားများအတွက် လုပ်အားခဈေးနှုန်း။

၄၄။ ခရိုင်ဆည်မြောင်းအရာရှိ သို့မဟုတ် ယင်းက တာဝန်ပေးခြင်းခံရသော မြို့နယ် ဆည်မြောင်းအရာရှိသည်ဆည်မြောင်းနှင့်ရေနှုတ်မြောင်းအရေးပေါ်လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရာ တွင် မတော်တဆထိခိုက်မှုဖြစ်ပေါ်လျှင်ဖြစ်စေ၊ ချက်ချင်းပြင်ဆင်ရန် လိုအပ်သည့် ကြီးမားသော ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုဖြစ်ပေါ်လျှင်ဖြစ်စေ လိုအပ်သောပစ္စည်းများနှင့် သယ်ယူရန် ယာဉ်တို့ကို အနီးဆုံး ကျေးရွာမှ ရယူအသုံးပြုရမည်။

၄၅။ ခရိုင်ဆည်မြောင်းအရာရှိသည် ဥပဒေပုဒ်မ ၃၈၊ ပုဒ်မခွဲ(က)အရ အသုံးပြုသော အရေးပေါ်လုပ်သားများ၊ ပစ္စည်းကိရိယာများ၊ သယ်ယူစရိတ်များနှင့် ပစ္စည်းများဖယ်ရှား ရာတွင် ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများအားလုံးအတွက် ကုန်ကျစရိတ်တွက်ချက်၍ ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး ကတစ်ဆင့် သက်ဆိုင်သူများထံသို့ ရက်ပေါင်း ၃၀ အတွင်း ထုတ်ပေးရမည်။

အခန်း (၁၁)

အထွေထွေ

၄၆။ ဥပဒေအခန်း(၁၂) ပါတားမြစ်ချက် တစ်ရပ်ရပ်ကိုဖြစ်စေ၊ တစ်ရပ်ထက်ပိုသော တားမြစ် ချက်များကိုဖြစ်စေဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်ကြောင်း သတင်းပေးပို့ချက်ကို လက်ခံရရှိလျှင်သော် လည်းကောင်း၊ မိမိကိုယ်တိုင်သိရှိလျှင်သော်လည်းကောင်း သက်ဆိုင်ရာ ဆည်မြောင်း အရာရှိ သို့မဟုတ် ထိုအကြောင်းအရာကိုသိသူ မည်သူမဆိုသည် ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်သူကို ဥပဒေပုဒ်မ ၅၀ သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၅၁ အရ အရေးယူနိုင်ရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာရဲစခန်းတွင် ပထမ သတင်းပေးတိုင်တန်းချက် ရေးဖွင့်၍ တရားစွဲဆိုရမည်။

၄၇။ ဦးစီးဌာနသည် ရာသီဥတုဖောက်ပြန်ပြောင်းလဲမှုကြောင့်ဖြစ်စေ၊ မမျှော်မှန်းနိုင်သည့် အကြောင်းတစ်ရပ်ရပ်ကြောင့်ဖြစ်စေဆည်မြောင်းလုပ်ငန်းများပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုဖြစ်ပေါ်လာပါကလို အပ်သော စူးစမ်းလေ့လာတိုင်းတာခြင်း၊ ပြန်လည်တည်ဆောက်ခြင်းနှင့် အဆင့်မြင့်ပြုပြင်ထိန်းသိမ်း ခြင်းလုပ်ငန်းများကို ဝန်ကြီးဌာန၏ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

၄၈။ The Canal Act (Burma Act II, 1905) အရ ထုတ်ပြန်ခဲ့သည့် နည်းဥပဒေများ (ဤဝန်ကြီး ဌာနသာမက အခြားဆက်စပ်သော ဝန်ကြီးဌာနများကပါ ယနေ့တိုင်အောင် ကျင့်သုံးနေဆဲဖြစ်ပါ သောကြောင့်) စည်းမျဉ်း၊ အမိန့်ကြော်ငြာစာ၊ အမိန့်၊ ညွှန်ကြားချက်နှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်း များကို ဤနည်းဥပဒေများနှင့် မဆန့်ကျင်သ၍ ဆက်လက်ကျင့်သုံးနိုင်သည်။

**ဒေါက်တာအောင်သူ
ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန**

စာအမှတ် ၂၀၁၉၀(က)(၁)(၁၈၅၅/၂၀၁၉)(လဆ)
ရက်စွဲ ၊ ၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁၅ ရက်

ဖြန့်ဝေခြင်း

နိုင်ငံတော်သမ္မတရုံး

သမ္မတဦးစီးရုံး

ဒုတိယသမ္မတ (၁) ဦးစီးရုံး

ဒုတိယသမ္မတ (၂) ဦးစီးရုံး

ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့ရုံး

ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်ရုံး

ပြည်ထောင်စုတရားလွှတ်တော်ချုပ်

နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာခုံရုံး

ပြည်ထောင်စုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်ရုံး

ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဌာနအားလုံး

ပြည်ထောင်စုရှေ့နေချုပ်ရုံး

ပြည်ထောင်စုစာရင်းစစ်ချုပ်ရုံး

ပြည်ထောင်စုရာထူးဝန်အဖွဲ့ရုံး

နေပြည်တော်ကောင်စီရုံး

တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့ရုံးများအားလုံး

မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်

သက်ဆိုင်ရာပုဂ္ဂိုလ်များ

ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်

ပုံနှိပ်ရေးနှင့် ထုတ်ဝေရေးဦးစီးဌာန

ဝန်ကြီးဌာနရှိဦးစီးဌာနအားလုံး

} မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်းအပိုင်း(၁) တွင် ထည့်သွင်း
ကြော်ငြာပေးပါရန်။

အမိန့်အရ

(ကျော်မင်းဦး)

အမြဲတမ်းအတွင်းဝန်

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ
စိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန
ဆည်မြောင်းနှင့်ရေအသုံးချမှုစီမံခန့်ခွဲရေးဦးစီးဌာန

အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ်- /၂၀၁၉
၁၃၈၀ ပြည့်နှစ် ၊ ရက်
(၂၀၁၉ ခုနှစ် ၊ လ ရက်)

----- ရေလှောင်တံ/ရေလွှဲဆည်/ ရေပေးတူးမြောင်းနှင့်
ရေနုတ်မြောင်းများ၏ နယ်နိမိတ်သတ်မှတ်ခြင်း

၁။ ဆည်မြောင်းဥပဒေအခန်း (၁)၊ ပုဒ်မ ၂ (က) နှင့် အခန်း (၁၄)၊ ပုဒ်မ ၅၆ (ခ) အရ -----
----- ဒေသကြီး၊ ----- ခရိုင်၊ -----

မြို့နယ်အတွင်းတည်ဆောက်ပြီးစီးခဲ့သော ----- ရေလှောင်တံ/ ရေလွှဲ
ဆည်နှင့် ဆက်စပ်နေသော ရေပေးတူးမြောင်းများ၊ ရေတံခါးများ၊ ရေပေးပြွန်များနှင့် တူးမြောင်း
ပေါ်ရှိ တံတားများနှင့်ဆက်စပ်နေသော ရေနုတ်မြောင်းများကို ဆည်မြောင်းနှင့် ရေအသုံးချမှု
စီမံခန့်ခွဲရေးဦးစီးဌာနက ထိန်းသိမ်းထားသော အဆောက်အအုံများအဖြစ် သတ်မှတ်ကြော်ငြာ
လိုက်သည်။

၂။ အတိုင်းအတာများ

- (က)
- (ခ)
- (ဂ)
- (ဃ)
- (င)

၃။ ဆည်မြောင်းနှင့်ရေအသုံးချမှုစီမံခန့်ခွဲရေးဦးစီးဌာနက ထိန်းသိမ်းထားသော -----
----- ရေလှောင်တံ/ ရေလွှဲဆည်/ ရေပေးတူးမြောင်း/ ရေနုတ်မြောင်းများ ၏
နယ်နိမိတ်များ၊ ရေဆင်းဧရိယာအတွင်းနှင့်ဆက်စပ်သော ချောင်းများ၏နယ်နိမိတ်အတွင်း ငါးဖမ်းရန်
အတွက် နည်းလမ်းအမျိုးမျိုးဖြင့်ပိတ်ဆို့ခြင်း၊ ရေစီးရေလာအနှောင့်အယှက် ဖြစ်စေသောလုပ်ငန်း
များလုပ်ဆောင်ခြင်း၊ သောက်သုံးသူအန္တရာယ်ဖြစ်စေသော ဓါတုဆေး အသုံးပြု၍ ငါးဖမ်းခြင်း
ကြောင့် ရေများညစ်ညမ်းခြင်း၊ကျူးကျော်နေထိုင်ခြင်းများကြောင့် ဆက်စပ်နေသော ဆည်မြောင်း
အဆောက်အအုံများနှင့် လယ်ယာမြေများအပေါ်တွင် တစ်နည်းနည်းဖြင့် ထိခိုက်ပျက်စီးစေခြင်း၊
လွှမ်းမိုးခြင်းစသည့်အန္တရာယ်များမှ ကာကွယ်ရန်အတွက် ဤအမိန့်ကြော်ငြာချက်ကို ထုတ်ပြန်
လိုက်ပါသည်။ ဆည်မြောင်းဥပဒေအခန်း (၁၂) ပါတားမြစ်ချက် တစ်ရပ်ရပ် ကိုဖြစ်စေ၊ တစ်ရပ်ထက်
ပိုသောတားမြစ်ချက်များကို ကျူးလွန်ပါ က အခန်း(၁၃)၊ ပုဒ်မ ၅၁ နှင့် ပုဒ်မ ၅၁ တို့အရ အရေးယူခံရ
မည်ဖြစ်ကြောင်း အသိပေး ကြေညာအပ်ပါသည်။

ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်

စာအမှတ် -
ရက်စွဲ -

ရေပေးမြောင်းနှင့် ရေထုတ်ပေါက်များမှ ရေသောက်စာရင်း

စိုက်သောသီးနှံ

မြောင်းမတော်အမည်

မုရင်း (သို့မဟုတ်) ကိုင်း

ကောက်ရင်

ကောက်ကြီး

မြောင်းခွဲ

မြောင်းမ

လက်တံမြောင်း၏အမည် (သို့မဟုတ်) အမှတ်။

မြောင်းခွဲ၊ လက်တံ (သို့မဟုတ်) မိုင်နားတို့၏ အမည်

(သို့မဟုတ်) အမှတ်။

ရေပေးမြောင်း (သို့မဟုတ်) ရေထုတ်ပေါက်			ကွင်း အမှတ်	ရေသောက် နိုင်သော ဧရိယာ (ဧက)	ရေထုတ်ပေါက်		ရေပြည့် သည့်အခါ ရေနေ စောက်	၂၀ - ၂၀ ခုနှစ်			၂၀ - ၂၀ ခုနှစ်			၂၀ - ၂၀ ခုနှစ်			၂၀ - ၂၀ ခုနှစ်		
အ မှတ်	အကွာ အဝေး	ဝဲ ယာ			အမျိုး	အရွယ်		အောင် (ဧက)	မအောင် (ဧက)	စုစုပေါင်း (ဧက)	အောင် (ဧက)	မအောင် (ဧက)	စုစုပေါင်း (ဧက)	အောင် (ဧက)	မအောင် (ဧက)	စုစုပေါင်း (ဧက)	အောင် (ဧက)	မအောင် (ဧက)	စုစုပေါင်း (ဧက)
၁	၂	၃	၄	၅	၆	၇	၈	၉	၁၀	၁၁	၁၂	၁၃	၁၄	၁၅	၁၆	၁၇	၁၈	၁၉	၂၀

မှတ်ချက်။ ။ ဆည်မြောင်းနည်းဥပဒေ ၁၂၊ နည်းဥပဒေခွဲ (ဂ)၊ အပိုဒ် (၂) တွင် ဖော်ပြပါရှိသော ဤပုံစံ (၂) သည် ဆည်မြောင်းနှင့် ရေအသုံးချမှုစီမံခန့်ခွဲရေး ဦးစီးဌာနတွင်လက်ရှိအသုံးပြုသည့်ရေသွင်းပုံစံဘီ-၁၁၃ကိုထည့်သွင်းဖော်ပြထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ဆည်မြောင်းနှင့်ရေအသုံးချမှုစီမံခန့်ခွဲရေးဦးစီးဌာန

----- ရေလှောင်တံ/ ရေပိုလွှဲနှင့် တိုက်ရိုက်ရေပေးဝေသည့်
ရေသောက်စနစ်များ ထိန်းသိမ်းပြုပြင်ခြင်းဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ

၁။ နိဒါန်း

စီမံကိန်းရည်ရွယ်ချက်

စီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု

၂။ ရေလှောင်တံထိပ်တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ရန်လိုအပ်သော ဝန်ထမ်းအင်အား

၃။ သတ်မှတ်ထားသော ဝန်ထမ်းအမျိုးအစားအလိုက် တာဝန်နှင့်ဝတ္တရားများ ရေလှောင်
တံထိပ်နှင့် ဆည်ရေသောက်ဧရိယာအတွက် တာဝန်ချထားသော ဝန်ထမ်းများ၏ တာဝန်
ဝတ္တရားများ

(က) ဦးစီးအရာရှိ (ရေလှောင်တံ) ၏ တာဝန်ဝတ္တရားများ

(ခ) ဦးစီးအရာရှိ (ရေသောက်စနစ်) ၏ တာဝန်ဝတ္တရားများ

(ဂ) ဦးစီးမှူး (ရေလှောင်တံ) ၏ တာဝန်ဝတ္တရားများ

(ဃ) ရေလှောင်တံထိပ်တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ရသော ရေမှတ်ကြည့် ဝန်ထမ်းများ
၏ တာဝန်ဝတ္တရားများ

(င) လက်ထောက်အကောက်ခွန်မှူး (ဆည်)

(စ) လက်တံခွဲမြောင်း၊ ရေထိန်းတံခါးနေရာများတွင် တာဝန်ယူရသော ရေမှတ်သမား
၏ တာဝန်ဝတ္တရားများ

(ဆ) ရေပေးမြောင်းများ ထိန်းသိမ်းပြုပြင်ရာတွင် တာဝန်ယူရသော အလုပ်သမားများ
၏ တာဝန်ဝတ္တရားများ

၄။ ရေလှောင်တံအတွက် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ

(က) မြစ်ရေစီးရေလာထိန်းသိမ်းခြင်းဆိုင်ရာလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ

(ခ) ရေထုတ်ပြန်နှင့် မြောင်းအတွက် ရေဖွင့်ခြင်း၊ ပိတ်ခြင်းဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်း
များ (ဂ)ရေပိုလွှဲ၊ ရေထိန်းရေကျော်များဆိုင်ရာလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ

(ဃ) သစ်ဖောင်၊ သစ်လုံးများမျောခြင်း၊ ဖြတ်သန်းခြင်းဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ

၅။ အချက်အလက်များ

(က) စီမံကိန်းဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

ရေလှောင်တံ

ရေပိုလွှဲ

(ခ) ရေမှတ်တိုင်များတည်နေရာနှင့် Z.O.G အမှတ်များ

(ဂ) ရေလှောင်တံထိပ်ရှိ နာရီစဉ်ရေမှတ် မှတ်တမ်းစာအုပ်ထိန်းသိမ်းခြင်း

(ဃ) ရေမှတ်စာရင်းမှတ်တမ်း

(င) မှတ်တမ်းစာအုပ်ထိန်းသိမ်းခြင်း

(စ) မိုးရေချိန်မှတ်တမ်းစာအုပ်များ

(ဆ) တာဝန်ခံများမှ လမ်းညွှန်ချက်များ

(ဇ) တူးမြောင်းအဆောက်အအုံများ

၆။ မြောင်းမကြီးထိန်းသိမ်းခြင်းလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ

၇။ ရေထိန်းအဆောက်အအုံအတွက် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ

၈။ တူးမြောင်းမကြီးအတွင်း ရေပေးဝေရာတွင် လိုက်နာရမည့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ

၉။ နွေစပါးရေပေးရန် လိုက်နာရမည့်နည်းလမ်းများ

၁၀။ သီးနှံအမျိုးအစားအလိုက် ဆည်ရေရယူသုံးစွဲသော ရေအနက်ပေ (Delta) နှင့် Discharge-Curve ရေးဆွဲဆန်းစစ်ခြင်းနည်းလမ်းများ

ဆည်မြောင်းနှင့်ရေအသုံးချမှုစီမံခန့်ခွဲရေးဦးစီးဌာန

----- ရေလွှဲဆည်/ သဲထုတ်ရေတံခါး/မြောင်းထိပ်ရေတံခါးနှင့်
ရေသောက်စနစ်များ ထိန်းသိမ်းပြုပြင်ခြင်းဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ

- ၁။ နိဒါန်း
စီမံကိန်းရည်ရွယ်ချက်
စီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု
- ၂။ ရေလွှဲဆည်ထိပ်တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ရန်လိုအပ်သော ဝန်ထမ်းစာရင်း
- ၃။ သတ်မှတ်ထားသော ဝန်ထမ်းအမျိုးအစားအလိုက် တာဝန်နှင့်ဝတ္တရားများ
 - (က) ဦးစီးအရာရှိ (ရေလွှဲဆည်) ၏ တာဝန်ဝတ္တရားများ
 - (ခ) ဦးစီးမှူး (ရေလွှဲဆည်) ၏ တာဝန်ဝတ္တရားများ
 - (ဂ) ရေလွှဲဆည်ထိပ်တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ရသော ဘင်ခေါင်းနှင့် ရေမှတ်ကြည့်ဝန်ထမ်း၏ တာဝန်ဝတ္တရားများ
- ၄။ ရေမှတ်တိုင်များတည်နေရာနှင့် Z.O.G အမှတ်များ
- ၅။ ရေလွှဲဆည်ထိပ်ရှိ ရေမှတ်မှတ်တမ်းစာအုပ်ထိန်းသိမ်းခြင်း
- ၆။ မှတ်တမ်းစာအုပ်ထိန်းသိမ်းခြင်း
- ၇။ မြောင်းမကြီးပေါ်ရှိ အဓိကကျသော လက်တံမြောင်း၊ တိုက်ရိုက်မြောင်းများ၏ မြောင်းထိပ် ရေထိန်းတံခါးများအား တာဝန်ယူရသော ဘင်သားများ၏ တာဝန်ဝတ္တရားများ
- ၈။ ရေပေးမြောင်းများထိန်းသိမ်းပြုပြင်ရာတွင် တာဝန်ယူရသော အလုပ်သမားများ၏ တာဝန်ဝတ္တရားများ
- ၉။ အချက်အလက်များ
 - ရေလွှဲဆည်
 - သဲထုတ်ရေတံခါး
 - သဲထုတ်ရေတံခါး လက်ဝဲဘက် မြောင်းထိပ်ရေတံခါး

- ၁၀။ ချောင်းရေစီးရေလာထိန်းသိမ်းရေးအတွက် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ
- ၁၁။ ရေလွှဲဆည်ထိန်းသိမ်းလည်ပတ်ရေးအတွက်လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ၊
မိုးရာသီမတိုင်မီကြိုတင် ပြင်ဆင်ရမည့်လုပ်ငန်းများ
- ၁၂။ မိုးရာသီအတွင်း သဲထုတ်ရေတံခါးများနှင့် တူးမြောင်းရေထိန်းတံခါးများအတွက် လုပ်ထုံး
လုပ်နည်းများ
 - (က) တူးမြောင်းအတွက် ရေတံခါး အဖွင့်/အပိတ် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ
 - (ခ) သဲထုတ်ရေတံခါးလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ
- ၁၃။ တူးမြောင်းရေပေးဝေခြင်းဆိုင်ရာလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ
- ၁၄။ တူးမြောင်းဆိုင်ရာအချက်အလက်များ
- ၁၅။ သီးနှံအမျိုးအစားအလိုက် ဆည်ရေရယူသုံးစွဲသော ရေအနက်ပေ (Delta) နှင့် Discharge-Curve
ရေးဆွဲဆန်းစစ်ခြင်းနည်းလမ်းများ

“ဆည်မြောင်းနယ်နိမိတ်သတ်မှတ်ခြင်း”

၁။ ရေလွှဲဆည်၊ ရေလှောင်ကန် (Weir / Tank) ၏ ရေဝပ်ဧရိယာ

ရေလွှဲဆည်၏ ဒီဇိုင်းပြုသတ်မှတ်ထားသော အမြင့်ဆုံးရေကြီးမှတ် (Design Maximum High Flood Level) နှင့်အညီ ကွန်တို (Contour) ရစ်ပြီး ၎င်းကွန်တိုဧရိယာအတွင်း လူနေခြင်း၊ စိုက်ပျိုးခြင်း၊ ကျူးကျော်ခြင်းလုံးဝမပြုရ။ ဒီဇိုင်းပြုသတ်မှတ်ထားသော အမြင့်ဆုံးရေကြီးမှတ် (Design Maximum High Flood Level)နှင့် အထက်ပိုင်းအား လိုအပ်ချက်ရှိက ဒေသအာဏာပိုင် နှင့် ညှိနှိုင်းသတ်မှတ်ရန်။

၂။ တမံ၏ရေဝပ်ဧရိယာ (Water Spread Area)

ရေလှောင်တမံ၏ ဒီဇိုင်းပြုသတ်မှတ်ထားသော အမြင့်ဆုံး ရေကြီးမှတ် (Design Maximum High Flood Level) နှင့်အညီ ကွန်တို (Contour) ရစ်ပြီး ၎င်းကွန်တို ဧရိယာအတွင်း လူနေခြင်း၊ စိုက်ပျိုးခြင်း၊ ကျူးကျော်ခြင်း လုံးဝမပြုရ။ ၎င်းအမြင့်အမှတ်ထက် ပိုမိုကျော်လွန် မြင့်တက် နိုင်ပါက ဒေသအာဏာပိုင်နှင့် ညှိနှိုင်းသတ်မှတ်ရန်။

၃။ ရေလျှံတားပေါင် (Affluxbund)

ရေလျှံတားပေါင်၏ အပြင်ဘက်တာအခြေမှ (၅၀) ပေအကွာတွင် ကျောက်တိုင် စိုက်ရန် အတွင်း ဘက်တာအခြေမှ (၁၀၀) ပေအကွာတွင် ကျောက်တိုင်စိုက်ရန်နှင့် ၎င်းဧရိယာအတွင်း လူနေခြင်း၊ စိုက်ပျိုးခြင်း၊ ကျူးကျော်ခြင်းလုံးဝမပြုရ။ ဌာန/အာဏာပိုင်မှ ခွင့်ပြု၍လည်းမရပါ။

၄။ တူးမြောင်း (Canal)

တူးမြောင်းများအတွက် ပုံသေသတ်မှတ်ခြင်းမရှိပါ။ မိမိတို့တူးမြောင်းပေါင်အမြင့်အလိုက် လိုအပ်သော အကွာအဝေးတွက်ချက်၍ အာဏာပိုင်နှင့် ညှိနှိုင်းသတ်မှတ်ရန်။

၅။ တာနယ်နိမိတ် (Boundary Area of Embankment)

တာ၏အပြင်ဘက် (မြစ်ဘက်) တွင် တာအခြေမှ (၁၀၀) ပေ၊ အတွင်းဘက် (ကုန်းဘက်) တွင်တာအခြေမှ (၅၀) ပေကို တာနယ်နိမိတ်အဖြစ်သတ်မှတ်ထားပြီး အဆိုပါ ဧရိယာအတွင်း အဆောက်အဦဆောက်လုပ်၍ ဝင်ရောက်နေထိုင်ခြင်း၊ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ခြင်းအပါအဝင် တာ၏ကြံ့ခိုင်မှုနှင့်ရေရှည်ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်များကို ထိခိုက်စေနိုင်မည့်ကိစ္စရပ် များ လုံးဝမပြုလုပ်ရ။

၆။ ကျေးရွာရေလှောင်ကန်နယ်နိမိတ် (Boundary Area of Village Tank Embankment)

ကျေးရွာရေလှောင်ကန်ပတ်လည်ကာထားသော တာပေါင်များအတွင်း၊ အပြင် နယ်နိမိတ် ကျောက်တိုင်များစိုက်ထူထားရမည်။ ရေလှောင်ကန်၏ အပြင်ဘက်တာအခြေမှ ပုံမှန်အားဖြင့် (၅၀) ပေ သတ်မှတ်ရန်၊ ရေလှောင်ကန်ငယ်များအတွက် တာအခြေမှ (၂၅) ပေ သတ်မှတ်ရန်၊ အရေးပါ သော ကျေးရွာရေလှောင်ကန်အတွက် တာအခြေမှ (၁၀၀) ထက်မပိုရ။

ဆည်မြောင်းနှင့်ရေအသုံးချမှုစီမံခန့်ခွဲရေးဦးစီးဌာန